

НАВРҮЗ МУБОРАК БОД, ҲАМВАТАНОНИ АЗИЗ!

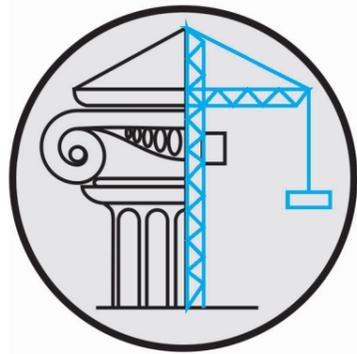
№3 (163)

28 марти соли 2022

МЕЪМОРИ ВА СОХТМОН / АРХИТЕКТУРА И СТРОИТЕЛЬСТВО

binokoritoj@mail.ru

www.tajsohtmon.tj

РҮЗНОМАИ БИНОКОРОН

Строительная газета

«РҮЗНОМАИ
БИНОКОРОН»
15
СОЛ
2007 - 2022

Аз августи соли 2007 нашр мешавад
Издаётся с августа 2007 года

Нашрияи Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
Издание Комитета по архитектуре и строительству при Правительстве Республики Таджикистан

ДАР ИН
ШУМОРА:

**БОЗДИДИ ПЕШВОИ
МИЛЛАТ АЗ ПОЙТАХТИ
НАВИ МАЪМУРИИ МИСР**

саҳ. 2

**ИФТИТОҲИ
МЕҲМОНХОНАИ
"THE RUMI HOTEL AND
RESIDENCES" ДАР
ШАҲРИ ДУШАНБЕ**

саҳ. 4

**ИФТИТОҲИ ҚОРҲОНАИ
ИСТЕҲСОЛИ ХИШТ ДАР
ШАҲРИ ЛЕВАКАНТ**

саҳ. 5

**БА ЗУҲУРОТИ
НОМАТЛУБИ
КОРРУПСИОНӢ РОҶ
НАДИҲЕМ**

саҳ. 10

ПАЁМИ ШОДБОШИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БА ИФТИХОРИ ҶАШНИ НАВРҮЗ

19.03.2022, шаҳри Душанбе

шаву созандаи мо тибқи анъанаи нек гулгашту боғҳои нав бунёд мекунанд.

Дарвоқеъ, ниҳолшинонӣ ва гулгардониву гулшинонӣ аз ҷумлаи муҳимтарин падидаҳои зебоипарастии фарҳанги Наврӯз аст, ки намунаи он дар симои пойтахти кишвари азизамон равшан намудор мебошад.

Наврӯз, пеш аз ҳама, ҷашни кишварзон аст ва онро, аз ҳама бештар, деҳқонон интизорӣ меканд.

Мардуми мо дар баробари тантанаҳои наврӯзӣ ба кишту кори баҳорӣ машғул мешаванд, бо нияти нек ба замин донаи ризку рӯзӣ мекоранд, ниҳол мешиноманд ва дигар корҳои баҳориро оғоз мекунанд.

Фазилати Наврӯз ҳамчун ҷашни пайванди инсон бо табиат дар вусъати амалҳои созандагиву ободкорӣ ифода меёбад.

Аз ин рӯ, мардуми мо чун анъана ба пешвози Наврӯз манзилу кошона ва кӯчаву маҳалли зисти худро тозаву обод мекунанд, зеро файзу баракат дар ҷоест, ки покизагиву ободӣ бошад.

Фазилати дигари Наврӯз ин аст, ки одамон ба истиқболи он бо хушҳолии зиёд омодагӣ мебинанд, кинаву адоватро фаромӯш мекунанд.

Ҳамватанони азиз!

Ҳамаи шуморо ба муносибати фарорасии ҷашни Наврӯзи байналмилалӣ самимона табрику таҳният меғуям.

Сидқан орзумандам, ки баҳор ва ҷашни фарҳундаи Наврӯз имсолу солҳои дигар ба кишвари бихиштосои мо шодиву нишот, кушоишу дастовардҳои нав ва баракату фаровонӣ оварад.

Наврӯз, ки дар сарнавишти миллати мо ва тамоми меросбарони ин ганҷинаи бебаҳои бостонӣ нақши барҷаста дорад, ҳамчун падидаи нотакрори фарҳангиву тамаддунии дар айни замон ҷаҳонишуда тайи ҳазорсолаҳои инсонҳоро ба таҳаммулгароиву ҳамдигарфаҳмӣ, ваҳдату дӯстӣ, созандагиву офарандагӣ, барои эҷод ва бунёди зиндагии беҳтар, дӯст доштани ҳаёт ва табиат ҳидоят кардааст.

Мо ифтихор дорем, ки баъди соҳибистиклол гардидани Тоҷикистони азизамон ин ҷашни бузурги аҷдодиамонро умри дубора бахшида, ба сатҳи байналмилалӣ расонидани мақоми онро таъмин кардем ва ин ойини деринаи ниёгонамонро ҳар сол дар саросари мамлакат бо

иштироки тамоми сокинони кишвар таҷлил менамоем.

Ҷаҳонӣ шудани Наврӯз мо - ворисони ин ҷашни бостониро водор месозад, ки дар баробари ифтихор кардан аз ин ойини дерина, барои минбаъд эҳё намудану ривож додани суннатҳои ахлоқиву маънавий ва фарҳангии он бештар кӯшиш намоем ва ҷиҳати ба аҳли башар боз ҳам беҳтар муаррифӣ намудани фазилатҳои инсонпарваронаи Наврӯз пайваستا саъю талош варзем.

Вобаста ба ин, хотиррасон месозам, ки арҷ гузоштан ба гузаштаи пурифтихор барои ташаккули маънавияти наслҳои имрӯзу оянда нақши калидӣ дорад.

Аз нав зинда гардонидани расму ойинҳо, суннату анъанаҳо ва либосҳои миллӣ, маросиму ҷашнҳои бостонӣ, аз ҷумла, Сада, Наврӯз, Тиргон, Меҳргон ва барқарорсозии номҳои ҷуғрофию таърихӣ сарзамини кӯҳанбунёдамон ба тақвияти ҳофизаи таърихиву ҳисси миллии мардуми кишвар ва махсусан, наврасону ҷавонон мусоидат менамояд.

Боиси қаноатмандии зиёд аст, ки дар баробари эҳё намудани суннатҳои наврӯзӣ мардуми заҳматпе-

>>> Идомааш дар саҳ. 3 >>>

11 март Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар доираи сафари расмӣ дар Ҷумҳурии Арабии Миср аз Пойтахти нави маъмурӣ маркази Ҷумҳурии нави ояндаи Арабии Мисри Араб боздид ба амал оварданд.

Ба Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Пойтахти нави маъмурӣ - маркази Ҷумҳурии нав муаррифӣ карда шуд.

БОЗДИДИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ АЗ ПОЙТАХТИ НАВИ МАЪМУРИИ МИСР

Соҳтмони шаҳр соли 2016 оғоз ёфта, бо суръати балеанд идома дорад. Шаҳр новобаста аз он ки асосан барои биноҳои маъмурии пойтахти нав пешбинӣ шудааст, ҷойгир намудани ҳудуди 7-10 миллион нафар аҳоли дар он дар назар аст. Масоҳати умумии шаҳр тақрибан 688 километри мураббаъ аст.

Пойтахти нав аз ҷиҳати маъмурӣ ба 20 ноҳияи гуногун тақсим шудааст, аз ҷумла, ноҳияи биноҳои ҳукуматӣ, шаҳраки молия ва тиҷорат барои бонкҳо ва ширкатҳои хусусӣ, шаҳраки санъат ва фарҳанг, шаҳраки байналмилалии олимпӣ, шаҳраки дониш ва дарёи кабуд ва шаҳраки дипломатӣ.

Аз ҳозир баъзе чорабиниҳои муҳими давлатию байналмилалӣ ва баъзан маҷлисҳои Ҳукумати Миср дар пойтахти нав гузаронида

мешавад.

Иттилоъ дода шуд, ки Пойтахти нави маъмурӣ - маркази Ҷумҳурии нави ояндаи Арабии Мисри Араб дар вилояти Қоҳира ва дар масофаи тақрибан 70 км самти шарқ аз пойтахти кунунии кишвар - шаҳри Қоҳира ва 65 км аз соҳили баҳри Сурх қарор дорад.

Зарурати бунёди ин шаҳрро зичии аз ҳад зиёди аҳолии пойтахти кунунии кишвар ба миён овардааст, зеро дар ҳудуди он зиёда аз 30 млн. нафар зиндагӣ мекунанд.

Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон баъди шиносӣ бо маркази нави маъмурии Ҷумҳурии Арабии Миср ба кишвари дӯст шукуфой ва мардуми Миср комёбиҳо орзу карданд.

www.president.tj

ПАЁМИ ШОДБОШИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БА ИФТИХОРИ ҶАШНИ НАВРӮЗ

«Идома аз сах. 1»

Рӯзи нав ва ҷашни сари солро бо умеди он, ки сол пурфайзу бобаракат ояд, бо дилу нияти пок ва сару либоси тозаву озода пешвоз мегиранд.

Мо - тоҷикон соҳиби адабиёту фарҳанги ғаниву қадима буда, аксари ташаббусҳои байналмилалӣ, ки дар арсаи ҷаҳонӣ аз ҷониби Тоҷикистони соҳибистиқлол пешбарӣ карда мешаванд, маҳз аз ҳамин фарҳангу маънавиёти деринаи халқамон сарчашма мегиранд.

Наврӯз-2022

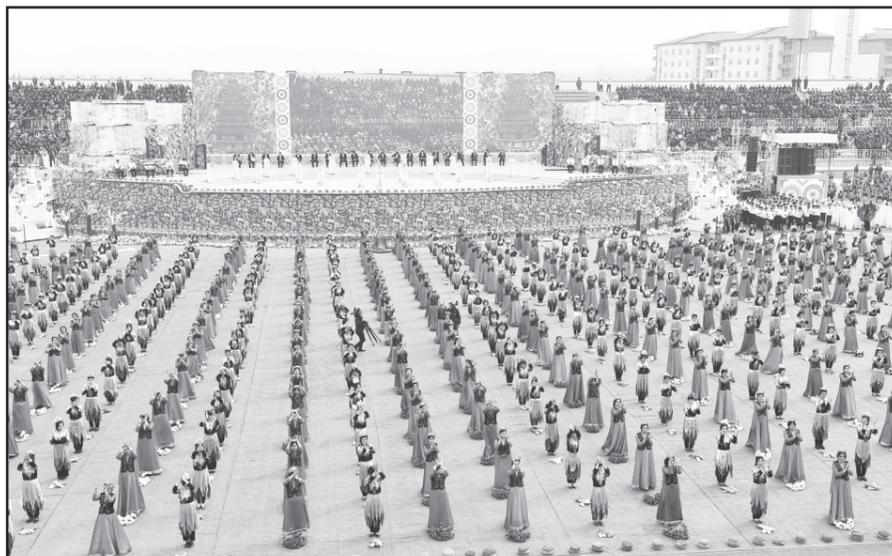
Басо рамзист, ки 22 март соли 2018 дар айёми наврӯзӣ ва дар «Рӯзи ҷаҳонии об» татбиқи ташаббуси нави Тоҷикистон - Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор» барои солҳои 2018-2028 оғоз гардид.

Яъне ҳоло ибтикори чоруми кишвари мо дар миқёси сайёра амалӣ шуда истодааст, ки албатта, мояи сарфарозиву ифтихори ҳар як шаҳрванди мамлакат мебошад.

Ташаббусҳои сатҳи байналмилалӣ Тоҷикистон дар масъалаи об бесабаб нестанд, зеро об дар тамаддун ва фарҳанги мардуми ориёинажоди мо асрҳои аср мақоми бисёр баланду арзишманд дошта, халқи тоҷик аз замони қадим чун мардуми шаҳрсозу шаҳрнишин, кишоварзу ободгар ва соҳиби марказҳои бостониву этнографиди маданияти заминдорӣ шинохта шудааст.

Умеддорем, ки Наврӯзи имсола бо қадамҳои мубораки худ ба мардуми куҳанбунёду тамаддунсоз ва заҳматдӯсти тоҷик дар роҳи талошҳои созандаву бунёдкорона ва ободонии кишвари соҳибистиқлоламон фатҳу кушоишҳои нав меоварад.

Мо Наврӯзи имсолро дар айёме ҷашн мегирем, ки дар саросари

мамлакат қору пайкори созандагӣ ба истиқболи 35-солагии истиқлоли давлатии Тоҷикистон идома дорад.

Мардуми сарбаланди мо хуб медонанд, ки истиқлоли воқеиро танҳо бо заҳмати созанда, тафаккури пешрафта, эҳсоси гарми ватандӯстӣ ва масъулияти баланди шаҳрвандӣ метавон пуштибонӣ кард ва тақдиму тақвият бахшид.

Ин рисолати таърихӣ ва қарзи муқаддаси шаҳрвандӣ дар шароити ниҳоят ҳассос ва авзои мураккаби сиёсӣ низомии ҷаҳони имрӯза бар дӯши мову шумо, яъне ҳар як фарди бонангу номуси ҷомеа вазифаҳои басо душвор, пурмасъулият ва тақдирсоз мегузорад.

Дар шароити бавучудодаи кунунӣ мо бояд барои ҷимояи истиқлолу озодии Ватани муқаддасамон ва дастовардҳои таърихӣ он - сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ, ваҳдати миллӣ ва ҳифзи манфиатҳои милливу давлатиямон омода бошем.

Дар пешорӯи давлати соҳибистиқлоли мо барои солҳои наздиктарин ҳадафҳои бузурги стратегӣ ва сарнавиштсоз қарор доранд, ки мо бояд ҳамеша дар андешаи татбиқи амалии онҳо бошем.

Ҳамватанони азиз!

Яке аз суннатҳои инсондӯстонаи Наврӯз бахшиши гуноҳи якдигар, навозиши ятимону маъюбон, аёдати падару модарон, беморону калонсолон ва хайру саховат ба дармондагону ниёзмандон мебошад.

Боиси қаноатмандист, ки ҷавонмардонии саховатманди мо ин анъанаи неки ниёгонамонро идома бахшида, ба ятимону маъюбон ва оилаҳои камбизоату муҳтоҷон пайвасти дасти мадад дароз мекунад.

Мо ҷашни бостонии ниёгонамон - Наврӯзи байналмилалиро дар давлати соҳибистиқлолӣ обод ва дар шароити сулҳу суботи комил таҷлил менамоем, ки ин неъмат бузург аст.

Мо бояд ба қадри ин неъмат расем ва шукронаи онро ба ҷо оварем.

Ба хурду бузурги мардуми азизи Тоҷикистон муроҷиат мекунам, ки

Ватани маҳбубамонро сидқан дӯст доред, босабру таҳаммул бошед, иззату эҳтироми ҷамдигарро ба ҷо оваред, дар лаҳзаҳои душвор дасти ҷамдигарро гиред ва шукрона кунед, ки дар Ватани орому осуда ва давлати озоду соҳибистиқлолӣ умр ба сар мебаред.

Ду соли гузашта, яъне давраи паҳншавии бемории КОВИД-19 нишон дод, ки дар лаҳзаҳои душвору вазнин ҳамаи давлатҳо дар фикри мардуми худ ва дар талоши ҳалли мушкилоти хеш мебошанд.

Дар чунин вазъият камчинии маҳсулот, болоравии нархҳо, қатъ гардидани интиқоли молу маҳсулот ва ҳатто маводи доруворӣ дар байни кишварҳо боиси азияти миллионҳо нафар одамон гардид.

Мардуми шарифи Тоҷикистон бояд дар ёд дошта бошанд, ки мо рӯзҳои аз ин ҳам вазнинтар, солҳои бисёр саҳту ҳалокатбори ҷанги таҳмилии шаҳрвандӣ ва ду соли охир бемории сироятии КОВИД-19-ро паси сар кардем.

Аз ин лиҳоз, мо бояд бо сабру таҳаммул бошем, ба воҳимаву таҳлука наафтем ва бовар дошта бошем, ки мушкилоти имрӯза муваққатӣ ва гузарандаанд.

Дар чунин шароит, мо ҳаргиз набояд ба умеди дигарон шавем, минбаъд низ сарҷамъу муттаҳид бошем, аҳлона кор кунем, софдилона заҳмат кашем ва камбудиву мушкилҳои зиндагиамонро худамон баргараф созем.

Маҳсусан, деҳқонони асили мо, ки соҳиби таҷрибаи зиёди кишоварзӣ ва маданияти баланди заминдорӣ мебошанд, бояд аз ҳар рӯзи мусоиди баҳорӣ оқилонаву самаранок истифода бурда, киштукори баҳориро, ки омили таъминкунондаи файзу баракати хони наврӯзӣ ва рӯзгори халқамон ба ҳисоб меравад, вусъат бахшанд.

Зарур аст, ки истифодаи ҳар як ваҷаб замин ва аз заминҳои обӣ рӯёнидани се-чор ҳосил таъмин карда шавад.

Ин яке аз роҳҳои асосии бо маҳсулоти истеҳсоли худӣ ҳарчӣ беҳтар таъмин намудани аҳоли ва пешгирӣ кардани болоравии нархи маводи ғизоӣ мебошад.

Дар даврае, ки башарият вазнинтарин солҳои таърихи худро аз сар мегузаронад, мо боз ҳам бештар сарфакор бошем ва ба исрофкорӣ роҳ надихем.

Моҳи апрели соли гузашта дар муроҷиати худ ба мардуми Тоҷикистон вазъияти ниҳоят мушкили ҷаҳонро таъкид карда будам.

Соли ҷорӣ вобаста ба таҳримҳои иқтисодӣ ва дигар нигоҳҳои, ки рӯз ба рӯз шиддат гирифта истодаанд, вазъи таъминот бо маводи ғизоӣ дар бисёр минтақаҳои олам хеле мушкил гардидааст, ки таъсири он ба ҳама, аз ҷумла, ба кишвари мо низ мерасад.

Бори дигар таъкид месозам, ки бо дарназардошти вазъи баамаломада ҳар як оила бояд сарфаю сариштакориро риоя намояд.

Чунонки солҳои охир борҳо хотирнишон карда будам, ҳар як оила бояд захираи дусолаи маводи ғизоиро дошта бошад.

Ҳамчунин, хотирнишон месозам, ки мо бояд ба таълиму тарбияи фарзандонамон, рушди илму маориф, бахусус, илмҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ, ки асоси омода кардани мутахассисони ояндаи миллӣ мебошад, эътибори аввалиндараҷа зоҳир намоем ва нагузорем, ки дар байни ҷомеаи мо ва маҳсусан, наврасону ҷавонон андешаҳои хурофотиву таассуб ва унсурҳои фарҳанги бегона нуфуз пайдо намоянд.

Ҷашни Наврӯз, ки имрӯзҳо дар диёри бихиштосии мо таҷлил мегардад, пайвандгари замони, ниғаҳдорандаи суннатҳои волои ниёгон, решапайванди наслҳо, бозгашт ба асли хеш ва эҳёи беҳтарин расму ойин ва анъанаҳои миллиамон мебошад.

Бовар дорам, ки мо бо заҳмати аҳлонаи мардуми заҳматқаринамон ба ҳадафҳои неки худ мерасем, Тоҷикистони маҳбубамонро дар ояндаи наздик ба як мулки ободу пешрафта табдил медиҳем ва нуфузу обрӯи онро дар байни ҷомеаи ҷаҳонӣ боз ҳам тақдиму тақвият мебахшем.

Бори дигар фарорасии Соли нави аҷдодӣ - Наврӯзи байналмилалиро ба тамоми мардуми шарифи мамлакат, ҳамватанони бурунмарзӣ, қулли тоҷикону форсизабонони ҷаҳон ва мардумони ҳавзаи тамаддуни Наврӯз самимона табрику таҳният гуфта, орзу менамоем, ки бахту саодат ва хайру баракат дар ҳар хонадони кишварамон ва сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва ваҳдати миллӣ дар Тоҷикистони соҳибистиқлоламон ҷовидонӣ бошад.

Ҷашни фархундаи Наврӯзи байналмилалӣ муборак бошад, ҳамватанони азиз!

ИФТИТОӢИ МЕӢМОНХОНАИ "THE RUMI HOTEL AND RESIDENCES" ДАР ШАӢРИ ДУШАНБЕ

17 март Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ дар кӯчаи Мирзо Турсунзодаи ноҳияи Шоҳмансури пойтахт Меҳмонхонаи "Румӣ хотел энд резиденс"-ро (The Rumi Hotel and Residences) мавриди баҳрабардорӣ қарор доданд.

Меҳмонхонаи замонавии 4 ситорадор дар асоси нақшаи генералии шаҳри Душанбе аз тарафи соҳибкорони ватанӣ бо тарҳи муосир ва мутобиқ ба санъати меъмории миллӣ бунёд шуда, дорои 84 хучраи люкс ва стандартӣ барои 168 нафар мебошад.

Бо мавриди истифода қарор гирифтани меҳмонхонаи замонавӣ дар пойтахт беш аз 50 нафар ба кори доимӣ ва маоши хуб таъмин гардид. Ҳадаф аз бунёди меҳмонхонаи 4 ситорадор боз ҳам мукамал на-

мудани инфрасохтори сайёҳӣ дар шаҳри Душанбе буда, ба ин восита ба меҳмонону сайёҳони дохилию хориҷӣ дар сатҳи баланд хизмат расонида мешавад.

Меҳмонхона бо тамоми таҷҳизоти зарурӣ муҷаҳҳаз буда, хизматрасонӣ дар он ба меъёрҳои байналмилалӣ мутобиқ карда шудааст.

Дар ошёнаи якуми меҳмонхона тарабхона бо 120 ҷойи нишаст ҷойгир мебошад, ки дар он барои меҳмонон ғизоҳои болаззати миллӣ ва аврупоӣ омода ва пешниҳод мегардад. Дар меҳмонхонаи нав имкон аст, ки дар як вақт ба зиёда аз 200 мизоч хизмат расонда шавад.

Масоҳати умумии бинои меҳмонхонаи замонавӣ 4 ҳазору 176 метри мураббаъро дар бар мегирад. Бо дарназардошти имкониятҳои васеи хизматрасонӣ дар меҳмонхонаи мазкур 3 толори маҷлис барои баргузор намудани ҷамъомаду чорабинӣҳои гуногун бо шароити арзанда мавҷуд аст.

ИФТИТОӢИ "ХОНА-МУЗЕЙИ ҶАЛОЛИДДИНИ БАЛӢӢ" ДАР НОӢИЯИ ҶАЛОЛИДДИНИ БАЛӢӢ

21 март Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон пас аз ифтитоҳи "Мақбараи Ҷалолиддини Балхӣ", "Хона-музеи Ҷалолиддини Балхӣ"-ро мавриди истифода қарор доданд.

Масоҳати Хона-музей 1000 метри мураббаъ ва баландии он 3,5 метр мебошад.

Хона-музей дар асоси дастуру супоришҳои Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷиҳати ҷиғзи арзишҳои фарҳангии таърихӣи миллати кӯҳанбунёди тоҷик, гиromидошти фарзандони фарзонаи миллат бо маблағгузори Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ сохта шудааст.

Дар рафти корҳои сохтмон беш аз 45 нафар сохтмончи ба кор ҷалб карда шуда, Хона-музей бо дарназардошти унсурҳои қадимаи

шаҳрсозии халқи тоҷик бунёд ёфтааст.

Сутун ва дари хонаҳо бо санъати баланди кандакорӣ шуда, диққати ҳар бинандаро ҷалб месозанд. Хонаи рамзии Мавлоно аз ҳавлии дарун ва берун иборат мебошад.

Дар пешайвони даромадгоҳ аз дохил шоҳбайти Мавлоно ҳаққоқӣ гардидааст. Бахши аввали хонаро "Ҳавлии берун" ташкил медиҳад.

Дар байни ҳавлии берун сутуни кандакоришуда гузошта шудааст, ки он рамзи анҷоми рақси "Самоъ" аст.

Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳангоми боздид аз "Хона-музеи Ҷалолиддини Балхӣ", бунёди онро дар замони ҷаҳонишваии фарҳангҳо ҷиғати ҷиғзи арзишҳои миллию таърихӣи халқи тоҷик, аз худ кардани таърих ва омӯхтани гузаштаи пурифтихори миллати тоҷик барои ҷавонон муҳиму саривақтӣ арзёбӣ карданд.

БА ИСТИФОДА ДОДАНИ БИНОИ МАРКАЗИ ТАЪЛИМӢ - ФАРОҒАТИИ КӢДАКОН "ЗАРРИНТОҶ" ДАР НОҲИЯИ КӢШОНИЁН

20 март Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ноҳияи Кӯшониён Маркази таълимӣ - фароғатии кӯдаконро бо номи "Зарринтоҷ" мавриди баҳрабардорӣ қарор доданд.

Иттилоъ дода шуд, ки ин маркази таълимии навбунёд аз 3 ошёна иборат буда, дар ноҳия калонтарин ба ҳисоб рафта, дар як вақт имкон дорад, ки то 200 нафар кӯдакро ба таълиму тарбия фаро гирад.

Дар муассисаи наву замонавӣ, ки дорой тамоми шароити муосир аст, 15 нафар сокинони маҳаллӣ бо ҷойи корӣ доимӣ таъмин гардида, фарзандони мардуми ноҳия ба таълиму тарбия фаро гирифта мешаванд.

Маркази таълимӣ аз тарафи соҳибкор Сафар Ҳалимов дар муддати 3 сол бо риояи талаботи сохтмонӣ ва шакли зебову замо-

навӣ бунёд карда шудааст.

Зимни шиносӣ бо шароити фароҳамгардида дар ин маркази таълимӣ, Пешвои муаззами миллат ба иқдоми соҳибкори ватандӯст ҷиҳати саҳм гузоштан дар бунёди чунин иншооти зебову замонавӣ изҳори сипосу миннатдорӣ намуданд.

Дар ошёнаи якум ҷойи бозиҳои шавқовари кӯдакони бо ҳама шароит ва дар ошёнаи дуюм бошад 4 синфхонаи таълимӣ, маркази омӯзиши забонҳои хориҷӣ, аз ҷумла, забонҳои русиву англисӣ ва як синфхонаи рассомӣ мавҷуд мебошад.

Баробари фароҳам овардани беҳтарин шароит дар Маркази таълимӣ - фароғатии кӯдакон бо номи "Зарринтоҷ" ҳамзамон дар саҳни ҳавлии он 4 айвонча, нуқтаҳои бозии кӯдакон, ҳайкалчаҳои қаҳрамонҳои афсонавии халқи тоҷик ва ҳайвоноти гуногун сохта шудааст.

ИФТИТОҶИ КОРХОНАИ ИСТЕҲСОЛИ ХИШТ ДАР ШАҲРИ ЛЕВАКАНТ

20 март дар шаҳри Леваконт Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон калонтарин корхонаи истеҳсоли хиштро дар вилояти Хатлон, ки фаъолиятро пурра тариқи хатҳои нави технологӣ ба роҳ монда шудааст, мавриди баҳрабардорӣ қарор доданд.

Корхона аз ҷониби муассисони Корпоратсияи "Салтанат" ба хотири саҳмгузори дар татбиқи ҳадафи чоруми миллӣ - саноатикунони босуръати мамлакат бунёд шуда, дар ин ҷо бо назардошти фаъолияти мунтазам дар бахши истеҳсоли, истихроҷи ашёи хом, фурӯши маҳсулоти тайёр ва дигар самтҳои ҷиҳати зиёда аз 650 нафар бо ҷойи кори доимӣ ва маоши хуб таъмин гардидаанд.

Технологияи корхона асосан истеҳсоли ширкати бонифузи "БРИКТЕК" (BRISTEC)-и Италия буда, ҷавобгӯи меъёру стандартҳои ҷаҳонӣ мебошад ва дар бештари кишварҳои дунё дар омодагии

хишти сохтмонӣ аз ҳамин гуна дастгоҳу таҷҳизоти пешрафта истифода мебаранд.

Иттилоъ дода шуд, ки корхона аз лиҳози иқтидор ва имконияти технологӣ дар вилояти Хатлон дар самти истеҳсоли хишти пухта назир надорад.

Дар ин корхона дар як сол имкони истеҳсоли зиёда аз 30 миллион дона хишт мавҷуд буда, ашёи хом асосан аз масофаи начандон дур дастрас карда мешавад. Дар оянда ҷиҳати таъмини пурраи талаботи ширкатҳои сохтмонӣ ва аҳоли бо хишти сохтмонӣ мавҷудияти захираи бузурги ашёи хом шароити мусоидро фароҳам меорад ва тавре маълум аст, афзоиши ҳаҷми истеҳсолот ҳам аз дастрасӣ ба ашёи хом вобастагии зиёд дорад.

Бартариҳои корхонаи нав дар он аст, ки маҷмуи таҷҳизот дар асоси дастовардҳои муосири техникаи соҳа, аз ҷумла, бо истифода аз технологияи Италия ва Ҷопон интиҳоб ва васлу насб карда шудааст.

www.president.tj

30 ПАЙКИ ПАЁМ АЗ ДАСТОВАРДҲОИ 30-СОЛИ

<<< Идома аз шумораи
гузашта: №2 (162)
аз 24 ФЕВРАЛИ соли 2022 <<<

Соҳае нест, ки дар он занону бонувони тоҷик фаъолияти пурсамар надошта бошанд.

Айни замон 68 фоизи кормандони соҳаи тандурустӣ, беш аз 73 фоизи кормандони соҳаи маориф, 27 фоизи кормандони соҳаи илм ва 23 фоизи кормандони соҳаи кишоварзиро занону бонувон ташкил медиҳанд. Саҳми занону бонувон дар соҳаҳои хизмати давлатӣ, саноат, нақлиёт, энергетика, алоқа, сохтмону меъморӣ, бонқдорӣ, мақомоти ҳифзи ҳуқуқи тартибот ва Қувваҳои Мусаллаҳи кишвар хеле бузург аст. Дар вазифаҳои роҳбарикунанда ҷой доштани мақоми занону бонувон ҳамеша дар мадди назари Ҳукумати мамлакат қарор дорад.

Бо мақсади амалӣ намудани ҳадафҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ҷиҳати то 30 фоиз расонидани хизматчиёни давлатӣ ва то 25 фоиз расонидани кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону бонувони лаёқатманд дар муҳлати се моҳ «Барномаи давлатии тарбия, интихоб ва ҷобаҷогузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону бонувони болаёқат барои солҳои 2023-2030» таҳия ва ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод карда мешавад.

Дар замони истиқлолият 11 500 нафар духтарон аз ноҳияҳои дурдасти кӯҳистон муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишварро бо квотаи президентӣ хатм карданд. Дар ин давра 222 ҳазор нафар духтарон муассисаҳои таҳсилоти олии касбиро хатм намуда, ҳоло боз 100 ҳазор нафар духтарон дар ин муассисаҳо таҳсил карда истодаанд. Аз 42 000 нафар донишҷӯёни мамлакат, ки дар муассисаҳои таҳсилоти олии кишварҳои хориҷӣ таҳсил доранд, зиёда аз 8 000 нафарашонро духтарон ташкил медиҳанд.

26. Ҳукумати мамлакат бо мақсади дастгирӣ ва ҳавасмандгардонии ҷавонони лаёқатманду соҳибмаърифат ва ватандӯсту хештаншинос, яъне насли ояндасози миллат ва давлат дар сӣ соли соҳибистиқлолӣ тамоми шароити имкониятҳои заруриро фароҳам овардааст. Тайи солҳои 2011-2020-ум дар кишвар қариб 3000 иншооти варзишӣ сохта шудааст. Аз шумораи умумии иншооти ба ифтихори 30-солагии истиқлолияти давлатӣ сохташуда, 23 фоизашро иншооти соҳаи варзиш ташкил медиҳад, ки ин натиҷаи тавачҷуҳ ва ғамхории давлату Ҳукумат ба наврасону ҷавонон мебошад.

Ҷавонон ояндаи давлату миллат, қувваи пешбарандаи ҷомеа ва захираи стратегияи давлату Ҳукумати мамлакат мебошанд. Ҷавонон дорои ҳисси баланди миллӣ ва эҳсоси гарми ватандӯстиву ватанпарварӣ буда, дар мубориза бо ҳама хавфу хатарҳои, ки зидди давлату миллатанд, омода мебошанд ва манфиатҳои миллиро аз дигар манфиатҳо боло медонанд. Давлату миллат бо ҷавонони бонангу номуси худ ифтихор мекунад

ва барои ҳалли масъалаҳои онҳо минбаъд низ тамоми тадбирҳоро амалӣ мегардонад. Дар ҳазорсолаи сеюм ва асри пешрафти бесобиқаи илму технологияҳо, яъне дар асри, ки тамоми ҷанбаҳои ҳаёт тавассути саводу дониш ва илму технологияҳо идора карда мешаванд, барои ҳамқадами замона будан ва рушди давлату ҷомеаро таъмин кардан омӯзиши илму дониш, хусусан илмҳои табиӣ, риёзӣ дақиқ ва аз худ кардани касбу ҳунар роҳи ягона ва дуруст мебошад.

Дар ин самт Президенти мамлакат махсус таъкид доштанд, ки «... бо бесаводӣ, ҷаҳолат ва хурофот ҷомеа ба ҷое намерасад. Хурофот ҷаҳолат аст ва ҷаҳолат ба инсон танҳо бадбахтӣ меоварад ва боиси ақибмонии ҷомеа ва давлат мегардад. Бинобар ин падару модарон бояд шароит муҳайё созанд, ки ҷавонону наврасон, ҷӣ духтар ва ё писар бояд хонанд, илму дониш ва касбу ҳунар омӯзанд. Дар замоне, ки илму дониш бо суръати кайҳонӣ пеш меравад, бе дониши замонавӣ, бе касбу ҳунарҳои муосир ва бе донишҳои забонҳои хориҷӣ зиндагӣ кардан бисёр душвор мегардад. Баръакс, касе, ки илму дониш ва касбу ҳунар дорад, дар зиндагӣ ҳаргиз хору зор ва ба касе муҳтоҷ намешавад ва умри бобаракат мебинад».

27. Дар паём Президенти мамлакат ба маврид таъкид карданд, бо назардошти пайвасти тағйир ёфтани муносибатҳои ҷамъиятӣ зарурати ҳамқадами замона шудан ва ба ин хотир мутобиқ гардонидани қонунҳо ба талаботи замона ба миён меояд, ки ин шарти асосии таъмини рушди устувори сиёсӣ ва иқтисодӣ ва иҷтимоиву фарҳангӣ мебошад.

Баланд бардоштани сатҳи сифати қонунҳо, тақмили механизми иҷрои онҳо, ба талаботи ҷомеа ва шаҳрвандон ҷавобгӯ будани меъёрҳои қонунҳои амалкунанда, ҳамкориҳои доимӣ ва ҳамҷонибаи шохаҳои ҳоқимияти давлатиро тақозо менамояд.

Бо ин мақсад Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олӣ ва дигар мақомоти ҳуқуққочдакунандаро муваззаф гардониданд, ки таҳлили мунтазами қонунгузорӣ, аз ҷумла мониторинги амалишавии санадҳои қонунгузори гузаронида, сатҳи мутобиқати қонунгузори мамлакатро ба ҳадафҳои сиёсии пешбинигардида муайян намоянд

ва оид ба тақмили қонунгузорӣ ва баъдан бардоштани самаранокии раванди татбиқи ҳуқуқ чораҳои судманд андешанд.

Дар баробари таҳияву қабули қонунҳо риоя ва иҷрои қатъии онҳо низ муҳим мебошад, зеро риоя нагардидани талаботи қонун боиси поймолшавии ҳуқуқи инсон, манфиатҳои давлату ҷомеа, ташкилоту муассисаҳо, қонуниятро адолат, афзоиши ҷинояткорӣ ва бенизомӣ мегардад. Сабақҳои талхи муҳолифату нооромӣ ва беназми-ву беқонунии солҳои 1991-1997 ҳеҷ гоҳ бояд фаромӯш нашавад.

Бинобар ин, мақомоти дахлдор вазифадор карда шуданд, ки назорати риоя ва иҷро гардидани қонунҳо аз ҷониби вазорату идораҳо ва дигар ташкилоту муассисаҳо, сарфи назар аз мансубият ва шакли моликият таъмин карда, барои баланд бардоштани сатҳи маърифати ҳуқуқи шаҳрвандон чораҳои пурзӯр намудаоянд. Мақомоти судӣ бояд вазифаҳои хизматашонро бо масъулияти баланди касбӣ иҷро карда, баррасии саривақтӣ, ҳамҷониба, пурра ва ҳолисонаи парвандаҳои судиро ба роҳ монда, қарорҳои қонуниву асоснок қабул намоянд ва ба ин васила афсоҳи ҳуқуқи озодиҳои инсону шаҳрванд, манфиатҳои давлат ва ташкилоту муассисаҳоро таъмин созанд.

Масъалаи он ки муомилоти ғайриқонунии маводи муҳаддир яке аз сарчашмаҳои асосии маблағгузори терроризми байналмилалӣ ба ҳисоб рафта, бо дигар ҷиноятҳои муташаккили фаромилӣ, аз ҷумла, ифротгарӣ, савдои одамон ва хариду фурӯши силоҳ робитаи ноғусастанӣ дорад, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар сохторҳои марбутан кишвар вазифадор карда шуданд, ки фаъолияти худро дар самти пешгирӣ ва мубориза ба зидди гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир ба таври ҷиддӣ тақвият бахшида, тамоми имкониятҳоро барои ошкор намудани гурӯҳҳои муташаккили ҷиноятпеша ва қочоқи маводи муҳаддир сафарбар намоянд.

Бо дарназардошти торафт мураккаб гардидани вазъияти минтақа ва ҷаҳон, инчунин, бо мақсади ба таври бозтаъмиқ таъмин кардани амнияти давлат ва ҷомеа мақомоти дахлдор вазифадор шуданд, ки ба масъалаҳои мунтазам беҳтар кардани шароити

хизмат ва зиндагии афсарону сарбозон, аз лиҳози техникаву таҷҳизот навсозӣ кардани Қувваҳои Мусаллаҳ ва махсусан, Қўшунҳои сарҳадӣ, ташкили дурусти ҳаёти захираҳои давлати сафарбарӣ, таъминот бо лавозимоту таҷҳизот ва баланд бардоштани сатҳи касбӣ ва омодабошии онҳо эътибори аввалиндараҷа диҳанд.

28. Тавре дар паём ироа гардид усӯли «дарҳои кушода»-и дар сиёсати хориҷӣ пеш гирифтаи роҳбарияти Тоҷикистон ин роҳандозӣ кардан ва пешбурди муносибатҳои дӯстона, ҳамсоғии нек, шарикӣ, ҳамкориҳои судманд бо кишварҳои хориҷӣ, созмонҳои байналмилалӣ муносибати ва ниҳодҳои байналмилалӣ моливи мебошад. Имрӯз Тоҷикистон бо 180 давлати дунё муносибатҳои дипломатӣ барқарор карда, узви комилҳуқуқ ва фаъоли Созмони Милали Муттаҳид, Созмони ҳамкории Шанхай, Созмони Аҳдномаи амнияти дастаҷамъӣ, Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо, Созмони ҳамкории исломӣ ва дигар сохторҳои бонуфузи глобалӣ ва минтақавӣ мебошад. Тоҷикистон дар сиёсати хориҷӣ ба рушди минбаъдаи муносибатҳо бо кишварҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, шарикони стратегӣ - Федератсияи Россия, Чин ва дигар шарикони худ, аз қабили Иттиҳоди Аврупо, Иёлоти Муттаҳидаи Амрико, кишварҳои Осиё, Ховари Миёна ва давлатҳои дигар минтақаҳои олам диққати махсус медиҳад.

Боиси зикр аст, ки Тоҷикистон дар ҳалли мушкилоти ҷаҳон ва минтақа, аз ҷумла, дар масъалаҳои вобаста ба об ва тағйирёбии иқлим, мубориза бо терроризму ифротгарӣ, қочоқи маводи муҳаддир ва ҷинояткории муташаккили фаромилӣ саҳми арзишманд дорад. Силсилаи ташаббусҳои Тоҷикистон дар бобати ҳалли мушкилоти об дар ҷаҳон, ки дар сатҳи байналмилалӣ ҳамчун «Раванди оби Душанбе» пазируфта шудааст, кишварро дар арсаи ҷаҳонӣ ба таври хос муаррифӣ кардааст. Ҳоло иқдоми чоруми Тоҷикистон - Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор» барои солҳои 2018-2028 дар сатҳи милливу минтақавӣ ва ҷаҳонӣ амалӣ шуда истодааст.

Масъалаи тағйирёбии глобалии иқлим ва зарурати талошҳои муштарак барои рафъи оқибатҳои он ҳамчун мушкилоти ҷиддии замони муосир мавриди тавачҷуҳи хоси роҳбарияти кишвар қарор гирифтааст. Тайи чанд даҳсолаи охир тақрибан сеяки ҳаҷми умумии пирияхҳои кишварамон, ки зиёда аз 60 фоизи захираҳои оби минтақаи Осиёи Марказӣ аз онҳо ташаккул меёбад, аз байн рафтааст. Дар ин замина Тоҷикистон бо мақсади эълон намудани соли 2025 ҳамчун Соли байналмилалӣ ҳифзи пирияхҳо, мушаххас намудани Рӯзи ҷаҳонии ҳифзи пирияхҳо ва таъсиси Бунёди байналмилалӣ ҳифзи пирияхҳо яқчо бо шарикони байналмилалӣ худ саъй карда истодааст.

29. Дар масъалаи ҳамкории ҳои созанда бо кишварҳои

ИСТИҚЛОЛИЯТИ ДАВЛАТИИ ТОҶИКИСТОН

Осиёи Марказӣ дар асоси усули дӯстиву ҳамкорӣ, хусни ҳамҷаворӣ ва эҳтирому эътиқоди тарафайн дар минтақа дар паём махсус таъкид гардид, ки дар шароити ниҳоят ҳассосу мураккаби минтақа ва ҷаҳон дар назди ҳар як шаҳрванд вазифаҳои бағоят муҳими амниятӣ, аз ҷумла, мубориза бар зидди терроризму ифротгароӣ, қочоқи маводи муҳаддир, силоҳ ва дигар ҷиноятҳои муташаккили фаромилӣ, инчунин, муҳоҷирати ғайрирасмӣ қарор доранд, ки вобаста ба ҳодисаҳои Афғонистони ҳамсоя торафт шиддат гирифта истодаанд. Бо назардошти печида ва мураккаб боқӣ мондани авзо дар ин кишвар зиёда аз бист сол мешавад, ки Тоҷикистон аз минбари созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ ва минтақавӣ диққати ҷомеаи ҷаҳониरो ба қазияи Афғонистон ҷалб менамояд. Ҳолати фоҷиабори дар ин кишвар баамаломада гуноҳи мардуми дорои тамаддун ва таъриху фарҳанги бисёр қадимии Афғонистон нест, балки натиҷаи даҳолати хориҷӣ ба қорҳои дохилии он мебошад, ки 43 сол инҷониб идома дорад.

Мардуми Тоҷикистон натиҷаи даҳолати доираҳои манфиатдори хориҷиро, ки боиси сар задани ҷанги таҳмили шаҳрвандии солҳои 90-уми асри гузашта, ба ҳалокат расидани беш аз 150 ҳазор нафар ва ятим мондани зиёда аз 50 ҳазор нафар кӯдакон гардид, ҳаргиз фаромӯш намекунад. Таҷрибаи талхи таърихиеро, ки мардуми мо доранд, барои худ онро сабақи таърихӣ меҳисобанд ва ҷонибдорӣ аз он мекунанд, ки дар кишвари ҳамсояи Афғонистон доимо сулҳу оромӣ ва суботи сиёсӣ ҳукмфармо бошад ва фазои ҳамсоягии нек ва ҳамкорию созидагӣ таъмин бошад. Сарҷамъ сохтани

тамоми мардум ва таъсис додани ҳукумати фароғири манфиатҳо ва намоёндогани ҷамаи қавму миллатҳо ва нерӯҳои сиёсӣ дар Афғонистон, муҳимтар аз ҳама бо майлу ирода ва раъйи ҳуди мардуми ин кишвар муайян кардани сохти давлатдорӣ, роҳи ягонаи расидан ба суботи оромӣ мебошад.

Вазъияти Афғонистон ба амният ва суботи оромии минтақаи Осиёи Марказӣ, аз ҷумла, Тоҷикистон таъсири бевосита дорад. Зеро Тоҷикистон бо Афғонистон 1400 километр хати сарҳад дорад, ки 60 фоизи сарҳади умумии минтақаи Осиёи Марказиро бо ин кишвар ташкил медиҳад. Тамоми мушкилоте, ки дар минтақаи зикршудаи марзӣ ба вучуд меояд, аз ҷумла, қочоқи рӯз ба рӯз афзояндаи маводи муҳаддир мустақиман ва қабл аз ҳама ба дӯши Тоҷикистон қарор мегирад.

Тоҷикистон ҷонибдори ҳарчӣ зудтар барқарор гардидани сулҳу оромӣ ва суботи сиёсӣ дар қаламрави ин кишвари ҳамсоя буда, хоҳони он аст, ки Афғонистон набояд маркази гурӯҳҳои экстремистиву террористӣ ва пойгоҳи аъмоли хунин бошад.

30 Президенти мамлакат роҳи дар давоми сӣ сол тайкардаи Тоҷикистони соҳибистиқлол ва дастовардҳои ба он ноилгардидаи мардуми кишварро нишонаи он донистанд, ки мардуми шарафманди тоҷик метавонанд дар шароити мураккабу бӯҳронии ҷаҳони муосир бо нангу номуси ватандорӣ, ҳисси баланди миллӣ ва иродаи қавӣ Ватани муқаддаси худро ҳифз кунанд, онро боз ҳам обод намоёнд ва нуфузу обрӯи Тоҷикистони озоду соҳибхитӣро дар арсаи байналмилалӣ баланд бардоранд.

Дар ин давра маҳз ба шарофати

заҳмати содиқонаи халқи азизи Тоҷикистон ва дастгириву пуштибонии хурду бузурги мардуми кишвар аз сиёсати пешгирифтаи роҳбарияти давлату Ҳукумат мушкилоти зиёди иқтисодиву иҷтимоӣ бартараф карда шуда, як кишвари оромӣ босубот ва рӯ ба тараққӣ ташкил карда шуд. Барои ояндаи неки мардум, ба хотири тақвияти иқтисодии давлат ва ободии Ватан, муҳимтар аз ҳама, мунтазам беҳтар намудани сатҳу сифати зиндагии халқ, пойдевори мустақам гузошта шуд. Нақшаҳои созанда дар доираи чор ҳадафи стратегии миллӣ ва барномаҳои муҳим тархрезӣ гардида, то имрӯз дар ҷодаи амалӣ намудани онҳо қорҳои зиёде анҷом дода шуданд. Ҳамчунин ба хотири амалӣ шудани нақшаву барномаҳои қабулшуда, аз ҷумла, татбиқи нақшаҳои сановатикунонӣ, ободиву созандагии Ватан ва бо дастовардҳои боз ҳам бештар истиқбол гирифтани ҷашни 35-солагии Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон, аз ҳар фарди бедорди кишвар даъват ба амал оварданд, ки дар панҷ соли оянда Тоҷикистони маҳбубро бо заҳмати сарҷамъонаву ватандӯстона боз ҳам ободу пешрафта гардонем ва обрӯи онро дар арсаи байналмилалӣ баланд бардорем.

Муждаҳои фараҳбахши паёми навбатии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби мардуми кишвар хуш истиқбол шуда, ҳамчун омили ифтихору хушҳолӣ ва дастуру раҳнамо барои рушди кишвар ва фаъолияти минбаъдаи ҳар як шаҳрванд ҳуҷҷати сарнавиштсоз аст.

Рачабалӣ САНГОВ

МИЁНИ ТОҶИКИСТОН ВА КОРЕЯ ОИД БА СОХТМОНИ МЕТРО ДАР ДУШАНБЕ ЁДДОШТИ ТАҲОҲУМ БА ИМЗО РАСИД

Ёддошти таҳоҳумро Вазири нақлиёти Тоҷикистон Азим Иброҳим ва аз ҷониби ширкати Роҳи оҳани миллии Корея, раис - директори иҷроияи он Ким Хангён ба имзо расониданд.

Азим Иброҳим зикр кард, ки баимзорасонии таҳоҳумномаи мазкур

барои ба роҳ мондани ҳамкорию мутақобилан судманд заминаи ҳуқуқӣ фароҳам оварда, имкон медиҳад, ки ҳамкорию дучонибаи ниҳодҳои мо ро қавӣ намоем.

«Ёддошти таҳоҳум имконияти ҷалби ширкати Роҳи оҳани миллии Кореяро барои татбиқи

Маросими баимзорасонии Ёддошти таҳоҳум миёни Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ширкати Роҳи оҳани миллии Корея оид ба сохтмони метро дар шаҳри Душанбе 14 март баргузор гардид. Дар ин бора аз Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон хабар медиҳанд.

дигар лоиҳаҳои сармоягузорию соҳаи нақлиёт, ки аҳамияти минтақавӣ

доранд, васеъ менамояд», - таъкид намуд Вазири нақлиёти Тоҷикистон

Азим Иброҳим.

АМИТ «Ховар»

Наврӯз ҳамчун чашни бузурги мардуми ориёӣ, махсусан дар солҳои соҳибистиқлолии миллии кишварамон шукӯҳи шаҳомати хоси идона пайдо кардааст. Вобаста ба маросим, анъана ва оинҳои Наврӯзи оламафрӯз дар гузашта (бо забонҳои паҳлавӣ, форсии нав ва арабӣ) ва дар ин айём бо забонҳои гуногун асарҳои зиёд ва таҳқиқотҳои муфассале ба нашр расидаанд. Имсол сздаҳумин чашни байналмилалӣ он дар Тоҷикистон ва қисме аз минтақаҳои олам ботантана чашн гирифта мешавад.

Наврӯз ҳамчун Иди фархундаву фараҳбахше, ки табиат аз хоби тӯлоии пирӣ ҷавон бархоста, сарсабузу гулафшону муаттар мегардад, чеҳраи сероби дилрабошро ба чилва оварда, ба дилҳои эҳсоси умеду хуррамай, ба машом тозагию нақҳати сабаю майса, гулу себарга ва ба ҷисму руҳ сабуки эҳдо мекунад, албатта тасхиргари дилу хотири ҳар фард буда, беасар наменонад.

Наврӯз ва оину анъанаҳои он барои ҳамаи халқҳои ориёӣ ба истиснои баъзе аз ҷузъиёти он умумияти ягона дорад. Масалан, Абӯрайҳони Берунӣ қайд мекунад, ки «Аҳли Суғдро дар моҳҳои худ идҳои бисёре дар рӯзҳои маълум ва рӯзҳои гаронмиқдоре аст, ки монанди идҳо ва айёми форсиён аст».

Доир ба Наврӯзи Суғд Абӯрайҳони Берунӣ маълумоти муфассале овардааст. Аз ҷумлаи чунин ақидаи ӯ барои равшанӣ андохтан ба асли

мақсад - таърихи чашни Наврӯз ва маросими он муҳим аст: «Навсард-рӯзи аввали он Наврӯзи суғдиён аст, ки Наврӯзи бузург бошад - қайд кардааст Абӯрайҳони Берунӣ дар боби «Дар идҳо ва моҳҳои суғдиён»-и асараш «Осор-ул-боқия». Ва рӯзи бистуҳаштуми он зардуштиёни Бухороро идест, ки «Ромиши оғом» меноманд. Ва дар ин ид дар оташкадае, ки наздики қарияи Ромиш аст, ҷамъ мешаванд. Ва ин оғомҳо назди ошон азизтарини идҳо аст. Ва дар ҳар деҳе, ки бошанд, назди раиси худ барои хӯрдану ошомидан ҷамъ мешаванд. Ва ин ид барои эшон дар чандин навбат аст».

Аз ин маълумот бармеояд, ки расму оинҳои бо ҳам дидани чашни Наврӯз, махсусан дар деҳот, бо дастаҷамъӣ ташкил ва гузаронидани маърақаҳои ид дар фарҳанги мо анъанаҳои дурударози таърихӣ доранд, ки хушбахтона меросияти онҳо то ба кунун расидааст.

Агар ба чашни Наврӯз ва мақоми он дар ҷомеа чашмандозӣ кунем, равшан хоҳад шуд, ки равобити зиёдеро дар таркиби маросим ва анъанаҳои фарҳанги чашнии бисёр халқҳои ҷаҳон мушоҳида менамоем. Масалан, умумияти байни чашни миллии форсизабонон Наврӯз ва идҳои бузурги мисриён - Осирис ва юниён - Адонис мавҷуд аст. Дар чашнҳои мисриёну юниён тантанаҳо бахшида ба бедоршавии табиат, эҳёи олами пир, оғози ҳамагуна кор таҷлил мегардид, ки дар Наврӯзи мо низ чунин анъанот пойдор аст.

Густариши Наврӯз дар Машриқу Мағриб хеле барвақт оғоз ёфта, ҳанӯз дар қарнҳои то пайдоишу рушди зардуштия шакл гирифтааст.

Рубоии зерини мардуми Хуросноро беиба метавон гувоҳи ин гуфтаҳо ҳисобид:

**Чашни Наврӯз аз замони Каён,
Мениҳоданд мардуми Эрон.
Шаҳду ширу шарбу шақари ноб,
Шамъу шамшоду шоя андар хон.**

Шамъи «ҳафт шин»-и хони наврӯзӣ рамзи ғолибияти нур бар зулмот, некӣ бар бадӣ ва равшанӣ бар торикиро дошт. Мувофиқи таомулоти расмӣ шамъро вобаста ба аъзои ҳар оила мегузоштанд. Хомӯш

кардани шамъ ҳам рамзӣ буд. Онро бо барги сабз ва ё сабза пӯшонидани хомӯш мекарданд.

Наврӯз дар замони Ҳахоманишиҳо ва Сосониҳо болу пари истиқлол кушод ва ба фарҳанги чашнии башарият бисёр маросиму анъана ва оинҳои некро ворид сохт. Танҳо ёдовар шудани анъанаи дар Соли Нави аврупоиён афрӯхтани шамъ таърихан аз фарҳанги чашнии ниёгони мо ғизо гирифтааст, кофист.

Ба ҳукми анъана даромада буд, ки ниёгонамон дар чашни Наврӯз хони идонае бо «ҳафт шин» меоростанд.

Бо мурури замон ва гузашти айём доира ва доманаи Наврӯз фарохтар шуд. Роҳи Абрешим омили густариши Наврӯз гардид. Савдогароне, ки тавассути Роҳи Абрешим дар арафаи Наврӯз ва ё рӯзҳои наврӯзӣ, махсусан ба сарзамини ниёгонамон ба сафар мебароманд, аз оинҳои наврӯзӣ оғаҳӣ меёфтанд ва ин омили ба тамаддуни дигар халқиятҳо роҳ ёфтани Наврӯз шуд.

Ардашери Бобакон - асосгузори сулолаи Сосониён дар соли 230-и мелодӣ аз давлати Рум, ки аз ӯ шикаст хурда буд, хост ки Наврӯзро дар ин кишвар ба расмият бишносанд. Ин дархост мавриди пазириши қайсари Рум қарор гирифт ва Наврӯз дар қаламрави Рум бо номи Lupercal чашн гирифта шуд. Дар ин даврон расм шуда буд, ки дар Наврӯз бомдодон мардум ба якдигар об мепошиданд.

Наврӯз дар замони Сосониён на камтар аз шаш рӯз ва дар ду давра чашн гирифта мешуд; Наврӯзи кӯчак ё Наврӯзи омма ва Наврӯзи бузург, ки бо номи Наврӯзи хоса низ машҳур буд. Наврӯзи омма панҷ рӯз буд ва аз яқум то панҷуми моҳи фарвардин гиромӣ дошта мешуд ва рӯзи шашуми Фарвардин (Хурдодрӯз), чашни Наврӯзи бузург ё Наврӯзи хоса барпо мегашт. Дар ҳар яке аз рӯзҳои Наврӯзии омма, табақае аз табақоти мардум (деҳқонон, руҳониён, сипоҳиён, пешаварон ва ашрофон) ба дидори шоҳ меоманд ва шоҳ онҳоро мешунид ва барои ҳалли мушкилот ва ё дархости онҳо дастур меод. Дар рӯзи шашум ба назди шоҳ танҳо наздиконаш меоманд.

Рӯзи аввали фарвардинмоҳ шоҳон ба тахт дар сар тоҷи ҳафтситорадор нишаста, тайи панҷ рӯз мардумро қабул карда, ҳоҷати онҳоро мебароварданд ва ҳаҷяҳо мебахшиданд. Нахустин касе, ки ба ҳузори шоҳ меомад, мубади мубадон ва пас аз он дигарон, ҳар қадам дар гурӯҳи пешаи хеш пеш меомад ва раҳовард пешкаш мекарданд. Рӯзи шашум Наврӯзи Бузург буд ва хонадони шоҳӣ ва дарбориён бор меёфтанд.

Вобаста ба ин қайдҳои олими амрикоӣ В. Эберхардро дар бораи он ки ду анъанаи наврӯзӣ - яке ба ҳамдигар об пошидан ва дигари таъсису истиқболи корвони наврӯзӣ (метавон онро карнавал гуфт), ки

Бодо муборак идатон!

Эй модарону хоҳарон, бодо муборак идатон!
Гулпӯш шуд кавну макон, бодо муборак идатон!
Баҳри шумо фархунда бод ин фасли зебои баҳор,
Гулгунҷаҳои бӯстон, бодо муборак идатон!
Ин фасли гул зебандаву зебову дилкаш чун шумо,
Эй бонувони қони қон, бодо муборак идатон!
Чун корвони ҳуснатон аз роҳи дилҳо бигзаред,
Андар шитоб умри равон, бодо муборак идатон!
Кай бе шумо ин зиндагӣ дорад ҷилову нақҳате,
Эй ахтарони осмон, бодо муборак идатон!
Рухсораҳо монанди гул, чун ғунча лабҳои шумо,
Зеби баҳорони замон, бодо муборак идатон!
Чун менависад шеърӣ худ Мафтуни мо дар лаб дуо,
Гӯяд ҳаме аз мағзи қон, бодо муборак идатон!

Ибодуллоҳ Одинаи МАФТУН

Қасама ба шири модар, қасама ба номи модар,
Ду ҷаҳон киро надорад ба як эҳтироми модар.

Нигарам ба мурғи хуршед ба намози шомӣ модар,
Чу фаришта менишинад ба канори боми модар.
Ғами дил диҳад азобаш, бупарад зи дида хобаш,
Ба назар надорад охир шаби бардавоми модар.
Чу сипанд мекунад дуа ба ҳавои дудмонаш,
Ки ба бӯи оташи дил гаравад машоми модар.
Ба намози бомдодаш талабад ҳама муродаш,
Ба раҳи умед бошад ниғаҳи мудомӣ модар.
Зи дуои мустаҷобаш ба ҷаҳон расад савобаш,
Равад аз азал паёпай ба абад паёми модар.

Раҳмат НАЗРӢ

ДИЛИ МОДАР

Агар аз гиря кардан об мешуд дил, дили ман буд,
Ба сели ашк мешуд ғарқ манзил, манзили ман буд,
Агар осон намегардид мушкил, мушкили ман буд,
Ба зери мавҷи дарё монда соҳил, соҳили ман буд.
Агарчи мурдани фарзандро дар ҷанг дидам ман,
Агарчи борҳо бегонаи дилсанг дидам ман,

Ба уммеде, ки бинам чоҳқанҷоро ба зери чоҳ,
Намурдам, гарчӣ бо чашмам аҷал ҳар ранг дидам ман.
Намурдам, зистам, фарзанди хурдамро калон кардам,
Шаби тӯи арӯсӣ ашки шодиро равон кардам,
Гумон кардам, ки оби дида марҷон гашт, марҷонро
Ба келин пешкаш кардам, дуо чун модарон кардам.
Надорам тоқати доғи писар дидан дигар ҳаргиз,
Саросар сӯхтори пуршарар дидан дигар ҳаргиз,
Ба ҳар як хона тифли бепадар дидан дигар ҳаргиз,
Ҳаёти одамиро дар хатар дидан дигар ҳаргиз!

Мирзо ТУРСУНЗОДА

СИНОНИМИ МОДАР

Замину осмони ман туй, модар, туй, модар,
Ҷаҳони бекарони ман туй, модар, туй, модар.
Дар ин дунё, ки бераҳмиву бемеҳристу бунёдаш,
Ягона меҳрубони ман туй, модар, туй, модар.
Диламро дар ҷаҳон ҷуз ту касе беҳтар наменонад,
Беҳин ҳамдостони ман туй, модар, туй, модар.

ВА АНЪАНАҲОИ ОН

дертар ба ҷашни солинавии хитой-ҳо ва як қатор халқиятҳои дигар ворид шуд, мисол овардан мумкин аст. Эберхард зикр мекунад, ки «Хусусияти характерноки ҷашни мазкур ин буд, ки мардҳо аз кӯчаҳо гузашта, ба ҳамдигар ва ҳамаи тамошобинон об мепошиданд, раққосон дар намоишҳо ширкат меварзиданд ва баъзеи онҳо ҳамроҳи савдогарон ба Хитой мерафтанд. Ҷашни Наврӯз дар Осиёи Марказӣ ва Хитой ба ҳукми анъана даромада буд».

Бо вучуди таъқибу тасаллутӣ арабу ислом дар Эрон Осиёи Миёна Наврӯз на ин ки заволи наёфт, балки бо тамоми оину анъанаҳои густариш ёфта, ҳатто дар давраи хилофати фотимиёни Миср ҷашни Наврӯз ҳамчун Соли Нав ба ҳукми анъана даромад. Шодбошгӯиҳои мардум дар кӯчаҳо ва ба рӯи ҳамдигар обпошиданҳои ҳазлу шӯхиви хушҳолиҳои мисриён то соли 946-и мелодӣ давом кард. Ҳарчанд дар ин сол ҳокимон об пошиданро расман мамнӯъ эълон карда бошанд ҳам, лекин пеши роҳи ин анъанаро гирифта натавонистанд. Бо вучуди дар соли 974 аз ҷониби халифаи Миср расман мамнӯъ эълон карда шудани ҷашни солинавии Наврӯз - халқ баръакс онро на ин ки як, балки се рӯз ҷашн мегирифтагӣ шуданд.

Бо мурури замон ҷашнгирии иди Наврӯз ва анъанаҳои он на ин ки ба насронӣ мисриён, балки ба идҳои

мусулмонӣ низ ворид шуд. Арабҳо, вақте ба Аҷам исломро оварданд, ҷи будани Наврӯзро намендонианд. Абӯрайҳони Берунӣ дар китоби худ «Осор-ул-боқия» аз қавли яке аз Аббосиён меоварад, ки форсе дар Наврӯз ба Пайғомбари ислом (с.с) ҳалво овард. Пайғомбар пурсид: «Ин чист?», гуфт: «Наврӯзӣ овардам». Пурсид: «Наврӯз чист?», гуфт: «Ҷашни калони порсиён аст. Ҷашн якчанд рӯз давом мекарда ва дар он рӯзҳо сайри сахрою боғу бӯстонҳо, зиёфат, тӯхфаҳои идона бурдан ба дӯстон ва ҳамсоғон ба амал меомадааст ва бад-ин равиш марду занҳо, бачаҳо аз нашъаи ҷонбахш ва рангу бӯи диловези баҳорон баҳравар мешудаанд».

Арабҳо баъди истилои Осиёи Миёна Эрон кӯшиши аз байн бурдани ин ҷашни қадимию анъанавии халқҳои маҳаллиро карданд. Вале халқ новобаста ба таъйику мамониати аҷнабиён Наврӯзро ҷашн мегирифтанд. Арабҳо ноилоҷ иҷозат доданд, ки халқи маҳаллӣ Наврӯзро бо номи «Суннати Ҷамшед» ҷашн гиранд. Ҳамин тавр, ба ивази ҳафт «шин» - (шакар, шамъ, шарбат, шароб, шинӣ, шир, шона), дастурхони наврӯзиро бо ҳафт «син» - (сирко, сабзӣ, сумоқ, санҷит, сир, себ ва сипанд) меороянд.

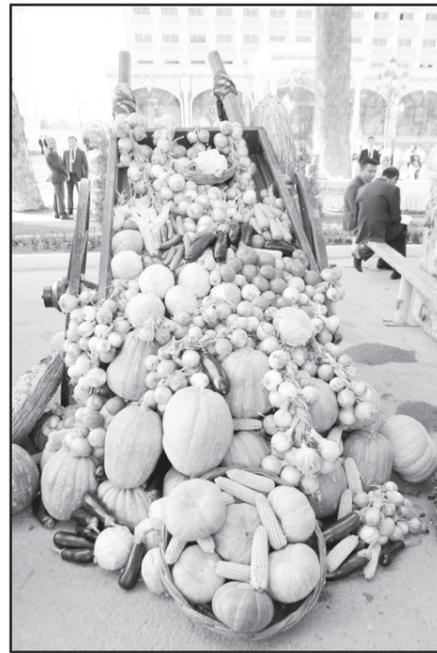
Ҳарчанд, арабҳо ба ҷойи анъанаи бостони эронӣ қадим - орогани хони идонаи наврӯзӣ бо «ҳафт шин»

ба иллати яке аз унсурҳои номақбули онҳо - «шароб» - хони наврӯзиро иборат аз «ҳафт син» эълон карда, минбаъд орогани хони наврӯзӣ бо «ҳафт син»-ро талқин ва талаб намуданд, лекин он шакли анъанавии қаблӣ худро бегазанд нигоҳ дошт ва бо истифода аз анъанаҳои қаблӣ ва баъдан воридшуда (амсоли «ҳафт син», «ҳафт мим», «Оташи ҷаҳоршанбеи сурӣ», «Сездахбадар», «Хонатақонӣ») боз ҳам мукамалтару гирифтанд ва фарҳундаву ҷаҳонӣ гашт.

Саид Нафисӣ дар ин хусус қайд кардааст: «Дар Эрон қадим одат шуда буд, ки дар иди Наврӯз ҳар касе ба дӯстони худ ширинӣ ҳада менамуд ва ё ширинӣ мефиристонд ва ин одат на ин ки танҳо дар Эрон боқӣ монд, балки дар байни туркони усмонӣ низ роҳ ёфт ва онҳо дар иди фитр барои дӯстони худ ширинӣ мефиристонданду ин идро «шакарбайрамӣ» - яъне иди шакар меномиданд». Ин ки ҳамасола дар идҳои мусулмони Рамазону Қурбон хони идона ораста, бо номгӯи ғизову анвои хушлаззат оро медеҳанд ва ба ҳамдигар, махсусан ба кӯдакон шириниву тӯхфаҳо ҳада мекунанд, беиба давоми анъанаҳои ҷашнгирии Наврӯзи бостон аст (Р.С.).

Наврӯзро дар дигар кишварҳо, аз ҷумла, Эрону Туркия, Чину Россия, Ҳиндустону Афғонистон, Покистону Озорбойҷон, Қазоқистону Қирғизистон, Ўзбекистону Туркманистон ва дигар кишварҳо аксар бо номи шабеҳи як мафҳум; тоҷикон - «Наврӯз», озарҳо - «Novruz», туркҳо - «Nevruz», бошқирду тоторҳо - «Неуруз», қазоқҳо - «Наурыз», қирғизҳо - «Нооруз», тоторҳои Қрим - «Navrez», ўзбекҳо - «Navroz», туркменҳо - «Nowruz», курдҳо - «Newroz», ки маънои ҳамаи ин рӯзи нав аст, ҷашн мегиранд.

Муҳимият ва асолати ҷашни Наврӯз он аст, ки дар давоми мавҷудияти беш аз панҷазорсола дар баробари пурра нигоҳ доштани оину анъанаҳои худ номи таърихию мантиқии худро низ нигоҳ дошт. Имрӯз халқҳои гуногуни дунё ҷашни Наврӯзро чун Рӯзи нав аз Соли Нав, бедоршавии табиати хуфта ва аз хоби тӯлонии пирию қарахтӣ

ҷавону нарм ва сабзпӯшу гулафшон бархостани он, ҳамчунин дилкашу назаррабо ва тозаву озода гардидани заминро замон ҷашн мегиранд. Зикри Абӯрайҳони Берунӣ - «Наврӯз ибтидои офариниши олам аст» ноҷо нест. Бегумон, нахустрӯзи офариниши оламро ҳамчун оғози Соли Нав - Наврӯзи оламафрӯз - ғолибияти равшанӣ бар торикӣ, гиристанӣ абри найсонро хандаи заминро замон, рӯйдани сабзаву майса, гулу себарга, насими форамии боди баҳорӣ, ҷаҳ-ҷаҳу хониши паррандагон, хушҳолии кӯдакон, сайри дашту даман, насими тоза ва парниён гаштани табиат ҳисобидан равост.

Инак, баҳори сездахум аст, ки ҷашни Наврӯз ҳукми байналмилалиро гирифта, дар аксари кишварҳо онро мардум новобаста аз дину мазҳабашон таҷлил мекунанд ва ин ҷашн омилӣ муттаҳидкунандаи халқиятҳо ба шумор меравад. Боиси хушнудӣ аст, ки бо қарори Созмони Милали Муттаҳид ҷашни Наврӯз ба феҳристи арзишмандтарин мероси гаронбаҳои фарҳангии башарият - ЮНЕСКО ворид карда шуд ва ҳамасола 21 март ҳамчун Рӯзи байналмилалии Наврӯз эълон гардид. Ифтихори мо тоҷикон он аст, ки дар мақоми байналмилалӣ ҷашн гирифтани Наврӯзи оламафрӯз нақши Пешвои миллат, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон хеле бузург аст.

С. РАҶАБАЛИ

Зи рӯят нур меборад ба рӯи зиндагониям,
Чароғи дудмони ман, туй, модар, туй, модар.
Забони мардумӣ омӯхтӣ, на дарси сарфу наҳв,
Ҳам устои забони ман туй, модар, туй, модар.
Гарам шоир намезодӣ, кучо ман шеър мегуфтам?
Ғазалҳои равони ман туй, модар, туй, модар.
Суруди аввалини ман, суруди охири ман,
Суруди ҷовидони ман туй, модар, туй, модар.

Лоик ШЕРАЛИ

Заҳми дилро нӯшдору панди модар будааст,
Дидаҳо аз нури рӯи ӯ мунаввар будааст.
Шеъри тифлон мешавад эҷод бе ҳарфу қалам,
Кӯдаконро дасти модар ҳамчу минбар будааст.
Кӯдакиҳоям ба ёд ояд дилам гум мезанад,
Як дами тифлона бо умре баробар будааст.
Дар нигоҳи гушна охир хирмани зар ҳеч нест,
Донаи гандум беҳ аз сад гуна зевар будааст.
Сар ба рӯи болини қу беватан осуда нест,
Хоби ширин сар ба рӯи санги кишвар будааст.

Сад ҳазорон корзор андар замиру ҷони мост,
Ҳар ки бар худ ғолиб ояд, ӯ музаффар будааст.
Дил ба фарёд омаду бар Сармади шӯрида гуфт:
Беҳтарин ганҷе, ки гум кардем модар будааст.

САРМАД

*суруди ҷовидони ман
туй, модар, туй,
модар...*

Гӯянд маро чу зод модар,
Пистон ба даҳон гирифтанд омӯхт.
Шабҳо бари гоҳвораи ман,
Бедор нишасту хуфтаи омӯхт.
Лабҳанд ниҳод бар лаби ман,
Бар ғунҷаи гул шукуфтаи омӯхт.
Як ҳарфу ду ҳарф бар забонам,
Алфоз ниҳоду гуфтаи омӯхт.
Дастам бигирифтӣ по ба по бурд,
То шеваи роҳ рафтанд омӯхт.

Пас, ҳастии ман зи ҳастии ӯст,
То ҳастаму ҳаст, дорамаш дӯст.

Эраҷ МИРЗО

ДИЛШИКАСТА

Эй модари азизи ман, эй ғамгусори ман,
Эй ахтари саодати ман, эй баҳори ман,
Маҳбуби ман, фариштаи ман, орзуи ман,
Бустони ман, шукуфаи ман, лоззори ман,
Эй он ки аз фироқи ту умрам табоҳ шуд,
Бархезу бин ҷи гуна бувад рӯзгори ман.
Оре, ту дида баставу ором хуфтаи,
Осудай зи меҳнату шӯру шарори ман.
Фарёди ман ба гӯши ту ҳаргиз намерасад,
Хуш фориғи зи дарди дили беқарори ман.
Ҷони ту шоду рӯҳи ту мурғи бихишт бод,
Ҳамвора бод ҳофизи ту Қирдугори ман.

Жолаи ИСФАҲОНӢ

нақшаи чорабиниҳои Кумита ҳар се моҳ бо натиҷаи ҷамъбаст ба Кумита маълумоти муфассал пешниҳод намоянд.

Бо мақсади иҷрои Стратегия ва нақшаи чорабиниҳои амалисозии он бо фармоиши раиси Кумита аз 30 августи соли 2021, №145/ф комиссия оид ба пешгирӣ ва муқовимат ба коррупсия дар Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шудааст.

Нақшаи чорабиниҳои Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба амалисозии Стратегияи дав-

ва роҳбарияти сиёсии он ташкилу таъмини ҳаёти осудаву оромии халқу диёр, сарсабзӣ ва сарбаландии миллат дар арсаи байналмилалӣ мебошад. Вале барои ба ин ҳадафҳо расидан монеаҳои зиёде пеш меоянд, ки барои рафъи онҳо кӯшишҳои дастаҷамъонаи тамоми мақомоти давлатӣ ва хизматчиёни давлатӣ лозим мебошанд. Дар заминаи ин Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шахрванд, манфиатҳои давлату ҷамъият, фаъолияти мӯътадили мақомоти давлатӣ, беғаразӣ дар хизмати давлатӣ, пешгирӣ, ошкор ва

БА ЗУҲУРОТИ НОМАТЛУБИ КОРРУПСИОНӢ РОҲ НАДИҲЕМ

Тибқи Нақша-чорабиниҳои тасдиқгардида дар Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки намояндагони Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон вохӯрӣ дар самти муқовимат ба коррупсия, ҳолатҳои пешгирӣ ва бартараф намудани сабабу шароитҳои ба содиршавии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ мусоидаткунанда доир гардид.

Дар ҷамъомад муовини сардори Раёсати таҳлили хавфҳои коррупсия ва пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионии Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, полковники адлия - Насрутдинзода Қиёмиддин Шовалӣ, сарнозири Раёсати таҳлили хавфҳои коррупсия ва пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионии Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон подполковники адлия - Раҳмонзода Умед, кормандони дастгоҳи марказӣ, роҳбарон, кормандони корхонаҳо ва ташкилотҳои системаи Кумита иштирок намуданд.

Қобили зикр аст, ки Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 августи соли 2021, №222 “Дар бораи Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030” бо замири нақшаи чорабиниҳои амалисозии Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 барои марҳилаи якум (солҳои 2021-2025) барои иҷро ба Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 12 августи соли 2021, №86 ворид гардида, иҷрои он таҳти назорати доимӣ қарор дода шудааст. Дар ҳамин замина ҷиҳати иҷрои банди 3 Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 августи соли 2021, №222 нақшаи чорабиниҳои Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба амалисозии Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 дар байни кормандон ба таври васеъ ба роҳ монда оид ба иҷрои Стратегия, нақшаи чорабиниҳои амалисозии он ва

таҳия гардида, бо фармоиши раиси Кумита аз 26 августи соли 2021, №143/ф тасдиқ шудааст.

Инчунин, бо мақсади иҷрои банди 1 нақшаи чорабиниҳои амалисозии Стратегия аз ҷониби Кумита барномаи дохилидоравии зиддикоррупсионӣ таҳия гардида, бо фармоиши раиси Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 августи соли 2021, №146/ф тасдиқ карда шудааст.

Дар робита бо ин, тибқи банди 2 фармоиши раиси Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 августи соли 2021, №143/ф роҳбарони раёсату шӯъбаҳои дастгоҳи марказӣ, корхонаҳо ва ташкилотҳои системаи Кумита вазифадор гардидаанд, ки ҷиҳати таъмини иҷрои тадбирҳои дар нақшаи чорабиниҳои Кумита оид ба амалисозии Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 барои марҳилаи якум (солҳои 2021-2022) пешбинишуда чораҳои зарурӣ андешанд, ҷиҳати таъмини иҷрои Стратегия, нақшаи чорабиниҳои амалисозии он ва нақшаи чорабиниҳои Кумита нақшаҳои кори дохилидоравиро барои ҳар сол таҳия ва тасдиқ намоянд, корҳои фаҳмондадиҳиро оид ба дарки моҳият ва ҳадафҳои Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 дар байни кормандон ба таври васеъ ба роҳ монда оид ба иҷрои Стратегия, нақшаи чорабиниҳои амалисозии он ва

латии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030” барои марҳилаи якум (солҳои 2021-2022) ҳамаи бандҳои дар нақшаи чорабиниҳои амалисозии Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия) пешбинигардида, ки ба Кумита тааллуқ доранд, фаро гирифта мавриди иҷро қарор дода шудаанд.

Раванди иҷрои бандҳои дахлдори нақшаи чорабиниҳои амалисозии Стратегия аз ҷониби Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон зерин назорати доимӣ қарор дошта, вобаста ба татбиқи онҳо ба Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мӯҳлатҳои муайянгардида маълумот пешниҳод карда мешавад.

Қайд кардан бамаврид аст, ки ҳамасола якҷо бо кормандони масъули Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон рафти иҷрои “Стратегияи муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” ва таҳлили хавфҳои коррупсия, пешгирии ҷиноятҳои коррупсионӣ дар Кумита мавриди омӯзиш ва таҳлил қарор мегирад.

Дар ҷаласа муовини сардори раёсати таҳлили хавфҳои коррупсия ва пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионии Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Насрутдинзода Қиёмиддин Шовалӣ баромад карда, қайд намуд, ки мақсади ҳар ҷомеа, ҳар як давлат

барҳам додани оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи муқовимат ба коррупсия”-ро қабул намудааст ва ҳар як хизматчиӣ давлатӣ дар раванди муқовимат ба коррупсия ва роҳҳои пешгирии он бетараф набошад.

Дар ҷаласа сарнозири раёсати таҳлили хавфҳои коррупсия ва пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионии Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳмонзода Умед низ баромад намуда, қайд кард, ки бо мақсади муборизаи бевосита ба коррупсия бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 январи соли 2007, №143, Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфт, ки вазифаҳои асосии он аз пешгирӣ, барҳам ошкор кардани ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ, таҳқиқи ибтидоӣ, тафтиши ҷиноятҳои коррупсионӣ, инчунин гузаронидани назорати давлатии молиявӣ иборат мебошад.

Дар ҷаласа байни кормандони Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва доираи васеъи кормандони Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоҳибаи судманд баргузор гардид.

Муовини раиси Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Каримзода А.Р. ҷаласаро ҷамъбаст намуда, қайд кард, ки кормандони соҳаи меъморӣ ва сохтмон ҷиҳати ташаккули фазои оштинопазирӣ бо коррупсия, тақвият бахшидан ба раванди муқовимат ба коррупсия, таъмини иҷроии барномаҳои давлатии зиддикоррупсионӣ, инчунин пешгирӣ ва роҳ надодан ба зуҳуроти номатлуби коррупсионӣ мунтазам тадбирҳои зарурӣ андешида истодаанд.

Бояд қайд намуд, ки корҳои фаҳмондадиҳиро оид ба дарки моҳият ва ҳадафҳои Стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар саҳифаҳои “Рӯзномаи бинокорон” ва сомонии Кумита мунтазам хабару мақолаҳо дарҷ мегарданд.

БУНЁДИ МЕҲМОНХОНАҲОИ ЗАМОНАВӢ БА РУШДИ САЙЁҲӢ МУСОИДАТ МЕНАМОЯНД

Барои ташаккули рақобатпазирӣ дар бозори сайёҳӣ рушди инфрасохтор, хусусан бунёди меҳмонхонаҳои замонавӣ, стратегияи таъсирнок барои пешрафти маҳсулоти сайёҳии ватанӣ, диққат ба самтҳои калидии бозори сайёҳӣ, ки метавонанд сайёҳии воридотӣ ва дохилиро ба иқтисоди даромадноки Тоҷикистон табдил диҳанд, хеле муҳим мебошад.

Тавре мутахассиси Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Абдукарим Қурбонзода дар сӯҳбат ба мо гуфт: мақсади асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи сайёҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ин таъмини шароити мусоиди ҳуқуқӣ барои ташкили фаъолияти самарабахши субъектҳои сайёҳӣ ва дар ин замина таъсиси бозори самаранок ва рақобатпазирӣ сайёҳӣ мебошад, ки имкониятро барои қонеғгардонии талаботи шаҳрвандони дохилӣ ва хориҷӣ ба хизматрасониҳои гуногуни сифатноки соҳа таъмин намояд.

Абдукарим Қурбонзода афзуд, ки дар Тоҷикистон чун дар дигар кишварҳои ҷаҳон ба рушди сайёҳии байналмилалӣ, тавачҷуҳи хос зоҳир мегардад. Ҳоло дар иқтисоди давлатҳои сайёҳии байналмилалӣ вазифаҳои муҳимро иҷро мекунад, аз ҷумла, сайёҳии байналмилалӣ сарчашмаи даромади асбӯрӣ барои мамлакатҳо ва воситаи таъмини ҷои корӣ аст, сайёҳии байналмилалӣ маблағгузориҳои хориҷӣ ва маҷмӯи даромадҳои миллии мамлакатҳоро васеъ менамояд, инчунин барои диверсификатсия (гуногуншакл)-и иқтисодиёт, ташкили соҳаҳои нав ва хизматрасониҳои соҳаи сайёҳӣ мусоидат менамояд, бо афзоиши ҷои корӣ дар соҳаи сайёҳӣ даромади аҳоли ва сатҳи некуаҳволии мардум баланд бардошта мешавад.

Созмони ҷаҳонии сайёҳӣ (UNWTO) дар соли 2019 то замони паҳншавии пандемияи COVID-19 дар саросари ҷаҳон 1,5 миллиард сафари байналмилалӣ сайёҳӣ ба қайд гирифтааст.

Тибқи гузориши Шӯрои ҷаҳонии саёҳат ва сафар (WTTC), ки дар якҷоягӣ бо «Oxford Economics» таҳия намудааст, саҳми соҳаи сайёҳӣ дар ММД дар ҷаҳон дар соли 2019

10,4 фоиз (ё 9,2 триллион доллари ИМА)-ро ташкил дода, дар соли 2020 бар асари пандемияи коронавирус то 5,5 фоиз коҳиш ёфтааст. Дар

соли 2019 сайёҳон барои саёҳат 1,7 триллион доллар сарф кардаанд, ки тақрибан 7% содироти байналмилалӣ ва 27,4% содироти хизматрасониро ташкил медиҳад. Дар соли 2020, тибқи маълумоти WTTC, хароҷоти сайёҳон барои сафар ба кишварҳои худ 45% ва хароҷот барои сафарҳои хориҷӣ тақрибан 70% коҳиш ёфтааст. Новобаста ба пандемия соли 2021 наздики 300 ҳазор нафар сайёҳи хориҷӣ аз Тоҷикистон боздид намуданд. Гарчанд ду соли охир сайёҳии байналмилалӣ дар тамоми кишварҳои ҷаҳон рӯ ба таназзул ниҳод, дар пасманзари вазъи ба амаломе сайёҳии дохилӣ соҳаро то андозае начот дод. Ин омил имкон дод, ки саноати сайёҳӣ минбаъд низ дар хизматрасониҳои байналмилалӣ савдо яке аз шаклҳои ба таври динамикӣ рушдёрфта боқӣ монад. Назар ба андешаи мутахассиси Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати ҷумҳурӣ Ҷамасола дар кишвар саноати сайёҳӣ рушд ёфта, бо бунёди роҳҳои сатҳи байналмилалӣ, нақбҳо, инфрасохтори сайёҳӣ, таъсиси кемпингҳо ва осоишгоҳҳо дар минтақаҳои гуногуни кишвар боз ҳам такмил меёбад.

Ҳукумати мамлакат барои таъмини ҷолибияти соҳа барои сармоягузори дохилию хориҷӣ имтиёзҳои зиёд муқаррар намуда, дар марҳилаи аввал барои ободони мавзеҳои сайёҳӣ ва таъсиси инфрасохтори зарурӣ заминаҳои иқтисодӣ ва ҳуқуқӣ фароҳам овард. Тибқи санадҳои қабулгардида ширкатҳои сайёҳӣ дар тули панҷ соли аввали фаъолият аз андоз аз Ҷоида, воридоти таҷҳизоту техника ва масолеҳи сохтмонӣ барои бунёди иншооти инфрасохтори сайёҳӣ аз андоз аз арзиши иловашуда ва боҷи гумрукӣ озод карда шуда, андозаи боҷи гумрукӣ барои воридоти автомашинаҳои нав бо мақсади сайёҳӣ 50 фоиз коҳиш дода шуд.

Фароҳам овардани имтиёзи андозию гумрукӣ ҳавасмандии соҳибкоронро боз ҳам зиёд намуда, танҳо дар заминаи ин имтиёзҳо имрӯзҳо зиёда аз 20 лоиҳаи инфрасохтори сайёҳӣ дар самтҳои

самти мутобикгардони маҳсулоти сайёҳии мамлакат ба стандартҳои байналмилалӣ ҳамкорӣ боз ҳам ҷоннок карда мешавад.

Ҳоло дар бозори хизматрасонии сайёҳӣ 237 ширкати сайёҳӣ, 188 меҳмонхона, 28 ҳостел ва мотел, 49 осоишгоҳ, 8 маркази мулоичавӣ ва дармонгоҳи солимгардонӣ, 7 хонаи истироҳатӣ, 1 пансионат, 2 кемпинг ва 4 базаи сайёҳӣ ва истироҳатӣ фаъолият менамоянд.

Дар заминаи татбиқи Нақшаи ҷорабиниҳо бахшида ба Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ ва дар доираи нақшаи корҳои ободониву бунёдкорӣ ба муносибати 30-солагии Истиқлолияти давлатӣ давоми се соли охир зиёда аз 25 ҳазор иншооти мухталиф сохта шудаанд, ки 7 ҳазор он ба соҳаи хизматрасонӣ ва сайёҳӣ рост меояд ва дар рушди саноати сайёҳӣ таъсири мусбати худро расонд. Мавриди баҳрабардорӣ қарор додани меҳмонхонаҳои муосири «Чорчаман Хилс» дар ноҳияи Дарвоз, «Саразм плаза» дар шаҳри Панҷакент, «Манзара» дар ноҳияи Ховалинг, «Чилдухтарон» дар ноҳияи Муъминобод ва «Таҳмина» дар ноҳияи Сангвор имкон медиҳад, ки мо дар дурдасттарин минтақаи ҷумҳурӣ ба сайёҳон дар шароити хубу мусоид хизмат расонем, мегӯяд Абдукарим Қурбонзода.

Бо мақсади пиёда намудани тарҳи рушди деҳот, бозсозии роҳҳои назди ёдгориҳои таърихӣ, бунёди хонаҳои қабули сайёҳон, меҳмонхонаҳои хурд ва дигар хизматрасониҳои муосир дар заминаи ҳамкорӣҳои мутақобилан судманд чор мавзеи таърихӣ сайёҳии ҷумҳурӣ - «Чилучорчашма», «Ҳоҷа Машҳад», «Ҳулбук» ва «Ямчун» дар ҳамкорӣ бо Бонки ҷаҳонӣ бозсозӣ ва ба сатҳи байналмилалӣ расонда мешаванд. Солҳои охир дар натиҷаи рушди соҳаи сайёҳӣ Тоҷикистон аз кишвари саёҳати саргузаштиву экологӣ ва пиёдагардӣ ба кишвари саёҳати таърихӣ, фарҳангӣ, табобатӣ-фароғатӣ, саноатӣ, тиҷоратӣ ва корӣ мубаддал гаштааст.

Марзия САИДЗОДА

КАДОМАШ ДУРУСТ?

Одатан дар чашни Наврӯз, дар саросари ҷумхури - вазорату идора, корхонаву муассисаҳои макотиби оливу мутавассита ва ғайра барои пазириши соли нави тақвими суннатӣ - Наврӯз маҳфили маъракаиҳои хурсандӣ барпо мекунанд. Яке аз унсурҳои чашни Наврӯз ороштани дастурхони «ҳафт син» ва ё «ҳафт шин» аст, ки дар аксари базмгоҳҳо ба намоиш гузошта мешавад.

Солҳои гузашта шоҳиди он будем, ки донишҷӯёну мактаббачагон ба суфраи мазкур ҳар гизое, ки исмаш бо ҳарфи «с» ва «ш» оғоз мешавад, мегузоштанд. Дар суфраи «ҳафт син» баъзан сабзӣ (зардак), сок (нӯшоба) ва монанди инҳо, дар хони «ҳафт шин» шакароб, шоколад ва он чизҳое мегузоштанд, ки ба ҳеч анъана рост намеомад.

Умуман, кадоме аз инҳо дуруст аст: «ҳафт син» ё «ҳафт шин»? Таъриху рамзҳои онҳо аз кучо сарчашма гирифтаанд? Барои донишҷӯёну ин муаммо суҳбате доир намудем бо номзади илми филология, мудири шуъбаи фольклори Пажӯҳишгоҳи ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Дилшод Раҳимов, ки ҳоло фишурдаи ин суҳбатро пешкаши шумо менамоем.

- Бигӯед, ки чунин анъана аслан хоси кадом халқест, ки то ба имрӯз идома дорад?

- Ороштани хони наврӯзи «Ҳафт син» аз суннати бостони эронӣ аст. Ба хони «ҳафт син» ҳафт ашёи бо ҳарфи арабии «син» шурӯъшаванда гузошта мешавад, **чунонҷи сабза, сир, себ, суманак, санҷид, сипанд ва сирко** ниҳода мешаванд.

Тибқи ақидаҳои олимони ба хони «ҳафт шин», 7 неъмате гузошта мешудаанд, ки номи онҳо бо ҳарфи арабии «шин» оғоз мегарданд. Он «ҳафт шин» аз инҳо иборатанд: **шир, шакар, шамъ, шароб, шарбат, шамшод ва шаҳд**. Баъзеҳо шояро низ ба он ҳамроҳ мекунанд, аммо шоя чист, ҳатто ҳудашон шарҳ надодаанд.

- Ҳамаи инҳо, албатта, сабабҳо ва таърихи худро доштагистанд?

- Донишмадонду фарҳангшиносон кӯшиш кардаанд, ки рамзи ҳар яке аз ин ашё ва неъматҳои табиатро шарҳ диҳанд ва алоқаи мардумро ба онҳо маънидор кунанд. Масалан, шир. Рамзи сапедии ҳаёт, рамзи поки, сулҳу осоиш. Сабза - намои хуррамии сарсабзии табиат. Себу санҷиду сир - гизоҳои солим ва ҳоказо.

Мувофиқи ривоятҳое, ки дар аксари суҳбатҳои оид ба суфраи «ҳафт син» гуфта мешаванд, гӯё қабл аз зуҳури дини ислом дар айёми Наврӯз ниҳодани суфраи «ҳафт

шин» маъмул будааст ва пас аз ҷорӣ шудани дини ислом, азбаски шароб дар шариати ислом исломӣ мамнӯъ аст, анъанаи хони «ҳафт шин»-ро ба «ҳафт син» табдил додаанд.

Бояд гуфт, ки ин як ривояти бофтаи авомонаи даҳсолаҳои охир аст ва аз беҳу бунаш ғалат мебошад. Якум ин, ки роҷеъ ба суфраи ҳафт шин» ва ё «ҳафт син» дар ягон сарчашмаи таърихӣ маълумоти дақиқ ва собиткунанда вуҷуд надорад. Қитъаи зерин, ки баъзе муаллифон ҳамчун далел меоранд, қадимӣ набуда, ба ягон шоири асри бистум мутааллиқ аст.

Чашни Наврӯз аз замони каён, Мениҳоданд мардуми Эрон. Шаҳду ширу шаробу шакарӣ ноб, Шамъу шамшоду шоя андар хон.

Аз тарафи дигар, калимаҳои «шамъ», «шароб» ва «шарбат» ҳарсе арабӣ ва то тасаллутӣ арабӣ ин калимаҳо дар байни эронӣҳо роҷ набуданд. Эронӣён шаробро «май» ва «бода» меномиданд. Шамъро бошад, «чароғ» мегуфтанд. Ҳатто ҳарфи «шин» ҳам арабӣ аст.

- Пас таъбири «ҳафт син» аз кучо сарчашма мегирад?

- Ин анъана дар оғоз тақрибан чунин буда, ки дар ҳафт табақ хӯриш

ва ашёи рамзӣ гирифта, дар суфраи наврӯзи мегузоштанд. Шумораи «ҳафт» дар фарҳанги мардумони эронитабор муқаддас ва серистеъмол аст. Доир ба пайдоиши он ривоятҳои гуногун мавҷуданд, аммо андешаи ба ҳақиқат наздиктар дар мавриди «ҳафт син» ин аст, ки адади ҳафт аз ҷамъи Аҳура Маздо ва шаш амшоспандон - эзадон ё фариштаҳои соҳибмақоми зардуштӣ ба вуҷуд омадааст. Маҳз дар айёми Наврӯз барои ин ҳафт нафар дар ҳафт табақ гизо ва ашёи рамзӣ гирифта, дар суфра мегузоштанд. Масалан, дар як табақча тухми мурғ мегузоштанд, ки рамзи офариниш буда, ифодакунандаи рамзи Аҳурамаздо ба шумор мерафт. Дар косае шир мегирифтаанд ва он ҳамчун ифодакунандаи покманиши ва беғуноҳӣ марбут ба эзади Баҳман буд. Табақи сабзаро ба хотири эзади Урдубиҳишт, ки ниғаҳбони гиёҳу марғзорон буд, мениҳоданд. Ё худ барои Шаҳривар, ки эзади ниғаҳбону ҳомии маъдану филизот буд, дар табақе чанд сиккаи нуқрагин мегузоштанд. Испандро намоде аз Спандармад (Исфанд) мешумурданд ва ғайра.

Эронӣён табақро «синӣ» меноманд, ки муарраби чинӣ аст, яъне лаълие, ки аз Чин овардаанд ё ба тарзи чинӣ сохта шудааст. Ба гумони аксарият таъбири «ҳафт син» бояд аз ҳамин ҳафт - «синӣ», яъне ҳафт табақ гирифта шуда бошад. Ибораи

ФАРХУНДАГИИ ТАНТАНАҲОИ

Наврӯз таҷлил мегардад.

Бо бадаст овардани соҳибистиқлолии миллӣ Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи рӯзҳои ид» рӯзҳои 21-24 мартро ҳамчун рӯзҳои Иди Наврӯз эълон карда ва он ҳамасола бо шукӯҳу шаҳомати хоса чашн гирифта мешавад. Чашнгириҳои Иди Наврӯзи солҳои пешин ҳарчанд дар қиёс ба соли қаблӣ бо зебогиву таровати хоса, тантанаҳои идона ва афзалияту бартариҳо доир гардидаанд, лекин вобаста ба маълумоти сарчашмаҳои гуногуни таърихӣ фарҳангӣ дар бораи таҷлили Наврӯзи ниёкон эҳсос мешавад, ки на ҳамаи унсурҳои маросимӣ оин ва расму анъанаҳои гузаштагонанон риоя мегарданд. Пас аз мақоми байналмилалӣ гирифтани Наврӯз бо пешниҳоди шоири маҳбӯб

Гулрухсори Сафӣ «дар мавриди барпо кардани базми шеъри Наврӯзи байналмилалӣ дар Тоҷикистон», ки аз ҷониби Пешвои муаззами миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дастгирӣ ёфт ва бори нахуст дар соли 2011 ҳамойиши байналмилалии адибони кишварҳои ҳавзаи Наврӯз дар Тоҷикистон доир гардид, нишонае аз бузурдошти таҷлили тантанаҳои таърихӣ Наврӯз аст.

Аз рӯи маълумоти сарчашмаҳои таърихӣ гузаштагонанон Наврӯзро аз панҷ то бисту ҳашт рӯз чашн мегирифтаанд. Наврӯзро мувофиқи маълумоти Абӯбақр Муҳаммади Наршаҳӣ аввал кишоварзон - дар рӯзи якуми фарвардин ва баъди панҷ рӯз муғон (оташпарастон) чашн мегирифтаанд, ки ба ин хотир «Наврӯзи кишоварзон» ва

«Наврӯзи муғон» номидаанд. Айни замон Наврӯз зиёдтар аз рӯзҳои ҳамчун ид муқарраргардида, вале тавре зикр шуд, аксар чун солҳои пешин яқсон чашн гирифта мешавад. Яқсонҳои чашнгирии ҳамасолаи Иди Наврӯз ба ҳукми анъана даромада, нақши муайяноро дар хотирҳо мондааст: садои бомароми карнаю сурнай, мусиқию рақсу бозӣ, дастархону таъом, хони наврӯзӣ, гуштигиву бузқашӣ тадбирҳои анъанавии чашнӣ шудаанд. Дар қиёс ба таҷлили истиқболи наврӯзии ниёконамон чашнгириҳои наврӯзӣ такмил меҳоянд. Омодагӣ ба тантанаҳои наврӯзӣҳои ниёконамон худ таҷассуму таровати ва шукӯҳи хоси идона дошт. Бист - бисту панҷ рӯз қабл аз Наврӯз дар зарфҳои маҳсус гандуму

адас (наск) сабзонида, дар рӯи дастурхон мегузоштанд ва омади кишти деҳқониро аз рӯи ҳолату сабзии онҳо пешбинӣ менамуданд.

Беҳи ниҳолҳоро нарм карда, ниҳолҳои гуногунро ҳамасола вобаста ба ҳар аъзои хонавода шинонида, ҳамчун самари умр парвариш мекарданд. Гӯристонӣ гӯри гузаштагонӣ худро зиёрат карда, ба тартиб мебароварданд. Аз ҳоли аҳволи калонсолону беморон ва дардмандону эҳтиҷмандон бохабар шуда, мушкилии онҳоро осон менамуданд. Хонаву кӯча ва маҳалларо таъмиру тоза ва ободу зебо мекарданд. Дар омода кардани суманаку далдаву дигар гизоҳои хони наврӯзӣ саҳми баробар доштанд. Ёди неки фарзонагонро карда, кинаву адоват ва хусуматро аз дилу

Аз соли 2011 чашни Наврӯз ба феҳристи арзишмандтарин мероси гаронбаҳои фарҳангии башариат - ЮНЕСКО ворид карда шуда, бо қарори Созмони Миллалӣ Муттаҳид ҳамасола 21 март ҳамчун Рӯзи байналмилалӣ

«ҲАФТ СИН» Ё «ҲАФТ ШИН»

«Ҳафт шин» ва гузоштани неъматҳо бо ҳарфи «Ш» баъдтар дар пайравии «Ҳафт син» ба вучуд омадааст.

- Гап сари шумораи Ҳафт меравад. Масалан, чаро шаш ва ё ҳашт не? Ягон хосияте доштагист?

- Бояд гуфт, ки шумораи Ҳафт ҳамчун миқдори муқаррарии ашё ва ё ғизо дар аксари суфраҳои наврӯзӣ намудор мегардид. Дар Эрони бостон қабл аз фаро расидани Наврӯз ба истиқболи ин ойини бузурги милли суфраи наврӯзии худро бо Ҳафт гулу гиёҳ ва сабза, Ҳафт хӯша ё донҳои мухталиф, як тика қанд, Ҳафт сиккаи сафеди нуқра, як шоҳаи гули судоб, дар дохили Ҳафт табақи сафолии сафед, ки бо тарзи зебо чида шуда, бо Ҳафт шоҳа аз дарахтони бихӣ, анор, чормағз, бодом, булут, зайтун ва себ мегузоштанд.

Ҳар хонаводаи эронӣ мувофиқи имконияти молӣ ва салиқаи шахсӣ худ Ҳафт сиккаи тилло, шамъ, миқдоре шири тоза дӯшидашуда, нони қумсоч, Ҳафт кулчаи таҳияшуда аз бодому чормағз ва кунҷид, тухм, асал ва Ҳафт қоми сафед, ки дохили Ҳар қадоме шири асалу об ва чанд қатра гулоб рехта шуда буд, дар сари суфраи идона қарор медоданд.

Имрӯзҳо дар ЧИЭ дар суфраи наврӯзӣ оина, тухми рангкардашудаи мурғ, сабза, дар зарфи обдоре моҳии заррин, гули сунбул, себ, дар табақа мағзу мавиз ва китоби Қуръони Мачидро мегузоранд, ки Ҳар яке рамзу маънии худро дорад. Ҳарчанд онҳоро суфраи «Ҳафт син» меноманд, аммо номи ашёи мазкур бо ҳарфҳои гуногун талаффуз мешаванд.

- Ин анъана ҳам байни мардуми тоҷик роиҷ ҳаст?

- Ҳаст, албатта. Дар асрҳои гузашта, дар байни мардуми тоҷик, дар айёми Наврӯз, дар дастархонҳои идона гузоштани Ҳафт мева маъмул буд. Тавре ки кӯҳансолон нақл мекунанд, то солҳои аввали панҷоҳуми

асри гузашта дар деҳоти шаҳрҳои тоҷикнишин дар ҷашни Наврӯз дастархонҳои наврӯзиро бо ғизоҳои гуногун оро медоданд. Дар суфраи бисёри хонаводаҳо дар табақҳо Ҳафт навъи мева мегузоштанд. Ба дастархони Ҳафтмева инҳо дохил мешуданд: анор, себ, нок, ангур, чормағз, бодом, ғулинг ё зардолуи хушк. Баъзеҳо мувофиқи имконашон ба ҷойи баъзе аз инҳо меваҳои дигарро ба мисли пиставу тутмавиз ва ғайра мегузоштанд. Барои онҳо муҳим набуд, ки кадом мева бо кадом ҳарф шуруъ мешавад ва маҳз меваҳои муайяноро интихоб намекарданд. Ҳар хонадон мувофиқи шароиту имконот суфраи идона меорост. Дар хонаҳои шахсонӣ доро Ҳафт навъи таом бар рӯи хони наврӯзӣ гузошта мешуданд. Аз нӯшоқиҳо ғулингоб хеле маъмул буд ва имрӯзҳо низ он аз ҷумлаи нӯшоқиҳои барои тандурустӣ хеле қавӣ ва судманди дастархони тоҷик аст.

- Албатта, рангҳо, хоса дар Наврӯз, ягон сирро доро будагистанд?

- Оре, мардуми тоҷик дар гузашта

ранги сафедро ҳамчун ранги покиву беолоишӣ, осмони соф ва сулҳу осоиштагӣ ва кушоиши қор шумурда, дар интихоби ғизову ашё ва либоси ороишии хона ба он афзалият медоданд. Онҳо мекӯшиданд, ки ин ранг дар айёми Наврӯзҳо ба назарҳо расад. Масалан, ҳангоми таҷлили сол либосҳои сафед ба бар мекарданд. Дар рӯи суфраи наврӯзӣ илова ба Ҳафт мева - шакар, шир, чурғот ва хӯроқҳои аз биринҷ таҳияшуда мегузоштанд. Аз гӯшти қонварон мурғ ва моҳиро рӯи дастархон мениҳоданд, ки сафедранг ҳастанд. Инчунин, дар суфраи идона себу сир ва санҷид ҳам ҷойгир мешуданд, ки дарунашон сафед мебошад.

Хӯроқҳои анъанавии Наврӯзи тоҷикон аслан таомҳои анд, ки аз ғалладона пухта мешаванд. Масалан, дар ноҳияи Ҳисор аз гандуми кӯфта, нахӯд, лӯбиё ва баъзе гиёҳҳои хуштамъ ба монанди райҳон, пудина, шулха, ҷаъфарӣ, пиёз ва ғайра гундумкуча мепазанд, ки онро дар дигар минтақаҳо далда (Кӯлоб), кашк (Яғноб), боҷ (Бадахшон) ва гӯҷа (Панҷакент) ва ғайра меноманд.

Хӯроқҳои ғаллағӣ рамзи фаровонии соли нав ва ғизои солиро ифода мекунанд. Барои мисол, дар деҳаи Чиптураи ноҳияи Шаҳринав имрӯза дастархони Ҳафтмева мекарданд. Мардум ҳанӯз дар фасли тирамоҳ барои Наврӯз кадуҳои солиро дар ҷойҳои хунок нигоҳ медоштанд. Ҳамин, ки сол нав шуд, деғоро пур карда, ширкаду мепухтанд. Ширкаду «меваи бихиштӣ» гуфта, дар иди соли нав мехӯрданд.

- Баъзеҳо суфраи «Ҳафт мим»-ро ҳам оро медоданд, ин кадом рамз бошад ва ба ин кадом наъви ашё дохил мешавад?

- Дар замони қадим, дар баробари қурбоникунӣ пешкашҳо ба худоеву фариштагон, эронӣни бостон ҳангоми зиндашавии табиат ва фарорасии баҳор Наврӯзро ҷашн гирифта, тавассути рамзҳо орзуву омоли худро ифода мекарданд, аз эзадон кӯмаку хушбахтиро умедвор мешуданд. Дар ибтидо дар Ҳафт табақ ниҳодани ашё ва ё дар Ҳар табақ Ҳафт адад гузоштани неъматҳо расм шуда будааст. Дар асрҳои миёна, дар фарҳанги мардуми Эрон таъбири «Ҳафт синӣ», яъне Ҳафт табақ пайдо мешавад. Сипас, баъзеҳо ба кӯтоҳӣ онро «Ҳафт син» мегуфтаанд ва фикр мекарданд, сабзаву сикка, сирӯ себ, санҷидро, ки ба ҳарфи «син» оғоз мешаванд, «Ҳафт син» номидан беҳтар аст. Баъдҳо ба дунболи «Ҳафт син» доноён суфраи «Ҳафт син»-ро дуруст карданд. Акнун ба мурури даҳсолаҳо суфраи «Ҳафт мим» ҳам ба вучуд омад, ки дар суфраи он мост, май, моҳӣ, майгун, мавиз, муруд ва мушкро мегузоштанд.

Дар байни мардуми тоҷик аз замони қадим дар айёми Наврӯз кушодани дастархони «Ҳафт мева», таҳияи хӯроқҳои ширӣ, маҳсулоти сафедранг ва таоми баҳорӣ - гандумкуча маъмул будааст ва ҳоло низ ин анъана идона дорад.

- Барои суҳбати самимиатон ташаккур. Орзу дорем, ки Ҳар рӯзатон Наврӯз бошад.

Мусоҳиб Ҳоҷатаи ҲОМИД

ТАЪРИХИИ НАВРҶЗ

хотирҳо дур ва якдигарро мебахшиданд. Давлатдорону ҳокимон афв эълон мекарданд. Ёди неки фарзонагони карда, шабнишиниву ёдбӯдо мегузaronиданд.

Дар давоми як сол - аз Наврӯзи соли гузашта то Наврӯз беҳтаринҳоро - аз қабилҳои кишоварзону сипоҳиён, паҳлавонон, ҳунармандону мутрибон, меъморю мусаввирон, омӯзгорону табибон, шоирону олимону муайян карда, ҳадаҳо медоданд ва то Наврӯзи оянда озмунҳои гуногунро эълон менамуданд. Хони наврӯзиро бо Ҳафт анвои мевагӣ, бо Ҳафт навдаи ниҳоли сабз, бо Ҳафт сину Ҳафт шин меоростанд. Барои дафъи уфунат (бадбӯӣ) ва захми ҷашм сипандуд мекарданд.

Нахустмуждаи вуруди Наврӯзи оламафрӯз равша-

нафкани гулхани оташдон, садои баҳамрасии деғу кафчалез, садои маҳин ва форами сурудҳо дар васфи суманакӯ далда (ғизои хоси наврӯзӣ, ки асосан аз омехтаи ғалладона - гандуму нахӯд, наску лубиё, мош ва иловаи рустаниҳои шибиту пиёз, пудинаву коқӯтӣ, каш-низу зира) омодакунандаҳо мебошад, бо шабзиндадорӣ ва суруду таронаҳо тантанавор Наврӯзро истиқбол мегирифтанд.

Вобаста ба бузургдошту эҳтиром ва поси иди миллии Наврӯз ба маврид аст, ки он хоса дар наврӯзгоҳу боғҳои фароғативу истироҳатӣ ва дашту дамани ҷашн гирифта шавад. Чунки маросимҳои наврӯзӣ ин дар баробари зуҳури Арӯси солу шуруи кори Бобои деҳқон, боз маросимҳои суманакӯ чуфт-

баророн, коштани ғалладона, сайри гулу чаман, тантанаҳои наврӯзии суруду мусиқӣ, рақсу бозӣ, базмҳои наврӯзии шеърӯ тарона, дубайтӣ-рубой, байтбарак, ҳаҷву мутоиба ва тадбирҳои зиёди дилхушии гуштигириву бузқашӣ, бандқашӣ ва намудҳои дигари варзишӣ дорад, ки таҷлили онҳо маҳсусан дар Наврӯзгоҳҳо хотирмон аст.

Бо мақсади арҷгузорӣ ба арзишҳои миллию фарҳангӣ, маҳсусан ба анъанаву оинҳои наврӯзии ниёконамон ба маврид мебуд, агар ҳамасола озмунҳои соҳавии гуногуни наврӯзӣ миёни олимону маорифчиён, адибону журналистон, табибону ҳунармандон, наоварону кашшофон, технику технологҳо, саноатчиёну меъморон, санъаткорону кишоварзон, варзишгарону соҳибкорон,

навҷӯву наоварон ва амсоли инҳо вобаста ба самтҳои афзалиятноки ҷомеа эълон ва ҷамъбаст карда шуда, ғолибони даври ҷумҳуриявӣ он маҳсусан аз ҷониби Сарвари давлат ҳамчун ғолиби озмуни сол зикр ва қадрдонӣ карда мешуданд.

Миёни ҷавонон, маҳсусан хонандагону донишҷӯён маҳфили базмҳои наврӯзии «Наврӯзи Аҷам» бо номҳои «Баҳориёт», «Баҳория», «Шахрошӯб», «Тарабафзо», «Тарабангез», «Пайғом», «Чаманоро», «Чаманафрӯз», «Фурӯғ», «Дилафрӯз», «Фархундапай» ва амсоли инҳо дар шакли мушоираву мутоиба ва байтбарак, суруду тарона ва ғазалу тантанаҳои хоси наврӯзӣ гузаронида, базмҳои дилхушиеро бо риояи санъатҳои гуногуни сухан - ташбеҳу тавсиф, маҳсусан сифатчинӣ, тафсир, муаммо, чистон ва ғайра истифода менамуданд. Моҳият ва му-

ҳимияти асарҳои мондагори фарзонаҳои миллатро дар самти илму фанҳои дақиқ, табию риёзӣ ва табиатшиносӣ дар шакли саволу ҷавоб мавриди мувоҳисаву мунозира қарор медоданд.

Фархундагию тантанаҳои дилангези ҷашнҳои наврӯзӣ дар риояи анъанаяу расму оин ва сайри таърихӣ он аст.

Мувофиқи мақсад мебуд агар ҳамаи маҳфили базмҳо ва ҳамоишҳои наврӯзӣ ҳамасола сабт ва дар шакли маҷмӯа ё дискҳо дар хотираи таърих ба ёдгор мемонданд.

Рачабалӣ САНГОВ

БОНУЕ, КИ АЗ АСРОРИ МЕЪМОРӢ ДАРС МЕГӢЯД

Дар даврони соҳибистиқлолӣ соҳаи сохтмон дар мамлакат рӯ ба рушд овардааст. Имрӯз бо шарофати самари соҳибистиқлолӣ ҳамаи манотиқи кишвар ба як майдони авҷу зарби сохтмон мубаддал гашта, дар ду даҳсолаи охир ҳамон миқдор иншооти дорои аҳаммияти иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангиву варзишӣ бунёд ёфтанд, ки дар давоми беш аз ҳафтад соли замони шӯравӣ сохта нашуда буд. Агар дар марҳилаи аввали замони соҳибистиқлолӣ соҳаи сохтмон аз нарасидани мутахассисони маҳаллӣ, меъморон то ҳадеде мушкилӣ мекашид, вале бо мурури замон бо саъю талошҳои макотиби олии ҷумҳурӣ аввалин ҷавонони даврони нав бо диду таҳайюлотии ғани риштаи сохтмонро ба анҷом расониди, саҳми худро дар амалҳои созандагӣ - бунёди иншооти истеҳсоливу маъмурӣ, хизматрасонӣ, фарҳангиву варзишӣ мегузоранд. Табиист, ки дар сарғаҳи омодагии мутахассисони ҷавону соҳибистеъдод устодони азизу мӯътабар қарор мегиранд. Яке аз чунин мураббӣ, устоди ҷавонон дар баҳши тейёр кардани мутахассисони соҳаи сохтмон ва меъморӣ муаллимаи азиз, Аълочи маорифи Тоҷикистон, барандаи яке аз ҷоизаҳои байналмилалӣ дар риштаи таълими нақшофариву меъморӣ дар шаҳри Софияи Булғористон Светлана (ба хотири исми духтари Иосиф Сталин) Саидова мебошад, ки бо таҷрибаи беш аз ним асраи хеш рисолати худро дар Донишқадаи Донишгоҳи давлатии техникии Тоҷикистон ба номи Муҳаммад Осимӣ дар шаҳри Хуҷанд сарбаландона назди Ватан ба иҷро мерасонад.

Светлана Анваровна худ соли 1973 Донишқадаи омӯзгорӣ (ҳоло Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров)-и шаҳри Хуҷандро ба итмом расониди, то ба имрӯз нахуст дар техникум аз оғози таъсиси баҳши хуҷандии институти политехникии Тоҷикистон

то ба имрӯз омӯзгор буда, соли 2004 як ҷо бо профессор Ҳомид Ҳакимов дар Донишқадаи шӯъбаи меъмориро ташкил дода, то имрӯз алақай садҳо мутахассисонро дар ин баҳш омода кардаанд, ки ҳоло наздик дар ҳамаи шаҳру навоҳии вилоят сарбаландона, дар тарҳи лоиҳаҳои боҳашамати биноҳои замонавӣ зебо ҳиссаи худро мегузоранд.

- Имрӯз шавқу завқи довталабон ба риштаи меъморӣ он қадар боло рафтааст, ки дар мавсими қабул барои як ҷой то 7-8 нафар муддаӣ ҳастанд ва ин рақам ҳамасола тамоили зиёдшавӣ дорад, - мегӯяд Светлана Саидова, - мо устодон дар талош ҳастем, ки асрори меъморӣ, нозуқиҳои ин касби қадимиро ба ҷавонон омӯзонем, муҳимтар аз ҳама онҳоро ҳидоят карда тавонем, ки ояндаи ободу зебои шаҳру вилоят ва кишвар аз лиҳози сохтмон - бунёди иншооти гуногуни ҷи иқтисодиву истеҳсолӣ, иҷтимоиву фарҳангӣ аз донишу малака ва кӯшишу талош ва албатта, завқу шавқи дӯстдори касби баргузидашон вобастагӣ дорад. Маврид ба зикр ҳам ҳаст, ки бинобар болоравии обрӯву нуфузи касби меъморӣ дар ҷомеа ҳоло ҳатто мактабиёни зиёде бо орзуи дар оянда меъмор шудан алақай ба мо устодон муроҷиат карда, шартҳои шомил шудан ба риштаи меъмориро меҳоянд донанду аз ҳозир омода шаванд, зеро бидуни он ки дар мактаб хонандагон фанҳои зиёдро азхуд мекунанд, бояд ҷиҳати соҳибкасбӣ дар меъморӣ онҳо дар мактаб ҳамзамон шавқу завқи беандоза ба расмкашӣ дошта бошанд, чунки меъморӣ ин шабоҳат ба касби шоириву эҷодкорист нақш мекашаву мекашӣ. Аз муроҷиати мактабиён бармеояд, ки то ҷи андоза имрӯз талабот ба ин касб афзудааст.

Муаллима бо як самимияту меҳрубонӣ аз донишҷӯёни шӯъба ҷарф зада, аз он моро эътимод мебахшад, ки ҷавонони имрӯз имконияти васеъ ҳам дар таълиму

ва ҳам дар фаъолияти корӣ доранд. Шароити соҳибистиқлолӣ ҳамаи шароитҳоро муҳайё кардааст, ки ҷавонон бо он донишҳои дар донишқада аз устодони худ гирифташон бо таҳайюлотии ғани эҷодӣ ба тахассуси худ муносибат карда, лоиҳаҳоро офаранд, ки баъдан дар шакли биноҳои гуногун зеббахши диёр гашта, боиси ифтихори мардум гардад. Ягон маҳдудият дар ин ҷода ба мушоҳида намерасад ва тавре миёни мардум омадааст, "майдон аз далер" мебошад.

- Сарвари Донишқадаи Дилафрӯз Саидӣ бо дар назардошти аҳаммияти муҳими сохтмону лоиҳакашӣ дар ҳаёти кишвар ба шӯъбаи меъморӣ таваҷҷӯҳи хоса зоҳир карда, тамоми шароити корӣ - аз таълим то ба озмоишгоҳҳоро ба устодону

донишҷӯён муҳайё кардаанд, ки метавон арзи сипос кард, - бо меҳрубонӣ иброд медорад Светлана Анваровна, - ва ҳамзамон меафзояд, ки чунин равиши кору талаботи ҷомеа ба соҳаи сохтмону меъморӣ водор месозад, ки дар ояндаи наздик шояд шӯъбаи меъморӣ ба як факултаи мустақил табдил гардад.

Ба суоли он ки чаро миёни донишҷӯён сафи духтарон камтар аст? - Муаллима посух мегӯяд, ки ваҷҳи асосӣ ин ҷо ба шавқу баромадану ба тарбияи тифл машғул шудани бонувон аст, ки монеа дар ҳамаи ҷост, вале сарфи назар аз ин дар давоми ду се соли охир ҷандин нафар духтарон ҳам баҳши сохтмону ҳам шӯъбаи моро хатм карда, бо муваффақият дар ширкатҳои сохтмонию лоиҳакашӣ фаъолият доранд. Эътимод дорам, ки солҳои баъдӣ дар ин самт тағйироти мусбӣ хоҳад шуд.

- Сарфи назар аз ҷавонии шӯъбаи донишҷӯёни мо дар озмунҳои гуногун ширкати фаъолони дошта, шарафи Донишқадаро сарбаландона ҳифз мекунанд. Дар яке аз озмунҳои ҷумҳуриявӣ, ки соли 2018 дар пойтахти кишвар шаҳри Душанбе доир гашта буд, фаълони лоиҳаҳои худро манзури ҳакамонт карда, сазовори баҳои баланд гаштаанд, - мегӯяд Светлана Саидова, - талош меварзем, ки донишҷӯёни мо бештар бо иштирок дар чорабиниҳои озмунҳои сатҳи гуногуни вилоятиву ҷумҳуриявӣ ва ҳатто байналмилалӣ иштирок кунанд ва ба ин васила, зудтар ба корҳои мустақилона ворид шаванд.

Ҳоло хатмкунандагони шӯъбаи меъморӣ Донишқада бо муваффақият дар риштаҳои меъморӣ ва сохтмони мақомотҳои иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру навоҳии вилояти Суғд адои вазифа доранд, ки ин ҳам саҳми омӯзгороне чун Светлана Анваровна Саидова мебошад.

Ҷовиди АШТӢ

Зи гетӣ ҳама панди модар
 никош,
 Ба бад тез маштобу бар бад
 мақӯш.
 Шабу рӯз чун ҷон киромиш дор,
 Ки чу ҷон бипарвардаат андар
 канор.

А. ФИРДАВСӢ

Сар зи модар мақаш, ки тоҷи шараф,
 Гарде аз роҳи модарон бошад!

А. ЧОМӢ

Ягона доваре, ки гуноҳи моро
 ҳарчӣ бошад мебахшад, модар аст.

Муҳаммад ҲИҶОЗӢ

Бе офтоб гулҳо намешукуфанд,
 бе муҳаббат хушбахтӣ нест, бе
 зан ишқ нест, бе модар шоир
 нест, қаҳрамон ҳам нест. Тамоми
 ифтихори дунё аз модарон аст.

А.М. ГОРКӢ

Модар нафарест, ки зиндагӣ
 меофарад ва дар набарди ҷовидо-
 нии ҳаёту марг зиндагиро зинда
 медорад.

Модар калимаест муқаддас ва
 мафҳумест чун ин дунё беогӯзу
 беанҷом.

Ҳеҷ кас дар зиндагӣ наметавонад
 муҳаббате амиқтар, самимитар
 ва воқеитар аз муҳаббати модари
 хеш дарёбад.

Оноре де БАЛЗАК

*СУХАНОНИ
 БУЗУРҶОН
 ДАР
 СИЯОИШИ
 МОДАР*

Қалби модар зеботарин ва ҷо-
 видонтарин ҷойгоҳи фарзанд аст,
 ҳатто дар рӯзгоре, ки мӯйҳои
 фарзанд сафед шуда бошад.

СТАФР

Аз модар маҳбубтар касе нест.

Расул ҒАМЗАТОВ

Модарон зебоии рӯзгору хо-
 надонии мо ҳастанд; меҳрубонӣ,
 тозагӣ, ишқ, муҳаббат ва зан-модар
 бо ҳам ҳамрадианд. Месазад, ки
 ин ҳамаро қадр кард.

Ҷорҷ ҲОРБЕРТ

Модарон ҳамеша мебахшанд ва
 гӯё барои ҳама ба дунё омадаанд.

А. ДЮМА

«Модар бо дасте гаҳвора ва бо
 дасте дигар оламро тақон медиҳад».

НАПОЛЕОН

«Дунё ҳар ҷи дорад, аз ман аст
 ва ман ҳар ҷи дорам, аз модар аст».

Томас Алва ЭДИСОН

«Ин як қоидаи кулӣ аст, ки
 ҳамаи мардон барҷаста, авомили
 бартари худро аз модаронашон ба
 ирс мебаранд».

Жул МИШЕЛЕ

ДАР ДУШАНБЕ МАРОСИМИ КУШОДАШАВИИ ЧЕМПИОНАТИ ОСИЁ ОИД БА ВЕЛОСИПЕДРОНӢ БАРГУЗОР ГАРДИД

24 март дар майдони 800-солагии Москваи пойтахт, маросими кушодашавии чемпионати Осиё оид ба велосипедронӣ дар шоҳроҳ бо мақсади амалигардонии дастури супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва дастури роҳнамоиҳои Раиси шаҳри Душанбе, муҳтарам Рустами Эмомалӣ баргузор гардид. Дар ин бора аз мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе хабар медиҳанд.

Дар маросими кушодашавӣ намоёндаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Панҷшанбозода Муҳиддин, муовини якуми раиси шаҳри Душанбе Табарзода Ҷамшед, муовини

раиси шаҳри Душанбе Одилзода Дилбар, раиси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳмонзода Абдулло Қурбоналӣ, намоёндагон аз кишварҳои гуногун, иштирокчиёни Чемпионати Осиё оид ба велосипедронӣ ва намоёндагони васоити оммаи дохилу хориҷ ширкат доштанд.

Дар оғоз меҳмонон ва иштирокдорони ин чемпионати бонуфузи байналмилалӣ дар Боғи Куруши Кабир аз Фестивали бозиҳои миллии варзишӣ бо иштироки беш аз се ҳазор нафар варзишгарону дӯстдорони навъи бозиҳои миллии варзишӣ دیدан намуданд.

Дар маросими ифтитоҳи Чемпионати Осиё оид ба велосипед-

ронӣ муовини якуми раиси шаҳри Душанбе Табарзода Ҷамшед баромад намуда, ҳамаи меҳмонон ва иштирокдорони чорабиниро, ки аз 30 кишвари олам ташриф оварданд, аз номи Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ хайрамақдам гуфта, ба онҳо барору комёбӣ таманно намуд.

Раиси Федератсияи велосипедронии Осиё ҷаноби Осамал Шифар зимни баромади хеш қайд намуд, ки «истикболҳои гарму самими мардуми бофарҳангу самимии тоҷик моро хеле хушҳол намуд ва Тоҷикистон барои гузаронидани чунин чорабинии сатҳи байналмилалӣ хеле мусоиду муносиб аст. Меҳостам пеш аз ҳама ба Президенти Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси Маҷлиси миллии маҷлиси олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ изҳори миннатдорӣ бепоёни худро расонам».

Баъд аз суханронӣ дастаҳои мунтахаби иштирокчиҳои чемпионат маросими гузаштро анҷом доданд, ки ҳар яки онҳоро сокинони бофарҳангу меҳмоннавози Душанбе бо як самимияти хоса истикбол гирифтанд.

Дар фарҷом барои болидахотирӣ меҳмонони олиқадр барномаи консертӣ доир карда шуд.

Хотиррасон менамоем, ки Чемпионати Осиё оид ба велосипедронӣ аз 25 то 30 март соли ҷорӣ дар шоҳроҳҳои кишвар баргузор хоҳад гашт.

АМИТ «Ховар»

ТИЛФОН АҶАЛИ МАН

Чун ҳамсари ман рӯзу шаб андар
бағали ман,
Тилфон аҷали ман.
Маъшуқаи ман, ҳамнафаси ман,
асали ман,
Тилфон аҷали ман.
Бо ин ҳама таъкид фитодем ба домаш,
Гаштем ғуломаш.
Ку хуши худододаву ақли азали ман?
Тилфон аҷали ман.
Мағзу асабам мавҷ гирифтасту
хароб аст,
Бисёр азоб аст.
Ин аст яқин иллоти феъли дағали ман,
Тилфон аҷали ман.
Ҳар кор кунам дасту дилам баңд
ба тилфон,
Хушам ҳама бар он.
Бисёр хатарнок шудааст ин касали ман!
Тилфон аҷали ман.
Тилфони муосир шуда ҳам муш ва
ҳамгӯш,
Ҷосусаки хомӯш,
Дар ҳар қадаму ҳар сухану ҳар
амали ман,
Тилфон аҷали ман.
Не хилвату не узлату не ишрату не хоб,
Корам ҳама гирдоб.
Ку роҳату ку зиндагии бехалати ман,
Тилфон аҷали ман.
Хоҳӣ, ки шавӣ бандаи бадбахт
ба тилфон,
Бемору пушаймон.
Обуна шав, обуна шав андар
каналӣ ман!
Тилфон аҷали ман.
Ҳам мӯи сарам рехт ва ҳам мижаи
чашмам,
Бисёр ба хашмам,
Аз дидаи бенуру сари тоси кали ман.
Тилфон аҷали ман.
Фарёд, ки сармояву вақтам
ҳамагӣ мурд,
Тилфон ҳамаро хӯрд,
Худкуштани худ нест магар ин
ҷадали ман?
Тилфон аҷали ман.
Гуфтам, ки аз ин банд раҳо мешавам оё?
Сахт аст, Худоё!
Ноком шуд ин нақшаву "макру
ҳиял"-и ман.
Тилфон аҷали ман.
Гар бар ту азиз аст пулу вақту тану ҷон,
Бигрез зи тилфон.
Ҳаҷв аст, вале рост бувад ин
ғазали ман,
Тилфон аҷали ман.

Абдуллоҳи РАҲНАМО

Арзиши солонаи обуна:
88 сомонӣ
Индекси обунаи рӯзнома:
69022
Суратҳисоби бонкии рӯзнома:
С/Ҳ: 20202972700838101000
Ҳ/М: 20402972316264
РМА: 010081778
КИБ: 350101626
БДА ҶТ
«Амонатбанк»

**БА
«РӯЗНОМАИ
БИНОКОРОН»
ОБУНА ШАВЕД!**

К
Р
О
С
С
В
О
Р
Д
И

К
Р
О
С
С
В
О
Р
Д
И

Хамсухбат	Олати санг-парронӣ				Куртаи занонаи русӣ		Пешравӣ, тараққиёт (пот.)
		Амитабх ... актёри Ҳиндӣ	Падар (лаҳҷа)	Навти гиёҳи табобати	ИМА ба русӣ		
		Кифоя	Бо-фанда	Яке аз устухонҳои одам			
		Чидду чаҳд	Шаҳр дар Қирғизистон	Фунҷоиш			
			Ҳасан нисбати Ҳусейн		Бисёр, зиёд (лаҳҷа)	Чуфти курсӣ	Чойхонаи машҳури пойтахт
Аҳмад ... овозхон	До-ир, дар хусусӣ	Воқиф, бохабар	Сайёраи Тир	... Бусли, овозхони машҳури Ҳинд	Ҳайати лашкарқашони Олимхон		Миллати соқини таҳҷони Новгород
		Антони-ми «душвор»		Зоти сағ		Донаки сибҳи хушбӯй дар доруни ош	Муқобили «ботил», «нодурст»
							Михаил ... собиқ чемпиони шоҳмот
Шиддатнок кардан	Ҳаргиз	Оби ошомиданӣ			Оро бо чашмони пӯшида мебинанд	Шарм, ҳаё	
							Калимаи якуми афсонаҳо
Ба дунё омадан	Шо-хо-би Ока	...и опера ва балет			Марқаб, дарозгӯш		Мошоба бо ха-мири бурида
							Нидои таасуф
					Майн ... нави-санди англис	Иринаи хурдсол	Тасалли-диҳанда
Қасд, ирода, ният, азм	Гуфанд	Маркази вилоят дар Узбек-истон		Оқиз, нота-вон	Спекулянт, чаллоб		Ҳузур, пеш
Ҳарфи «л»-и арабӣ	... Хон, актёри Ҳиндӣ	Одами шӯхро мефаҳми-дагӣ	Тухфаи рузи ид	Мероси эҷодкор	Пойтахти Македония	... "Новости", агентии итти-лоотӣ	Худои Юно-ни Қадим
		Ка-бо-би деғӣ	Хола-бача ё тағо	Кишти реактор-дор	Либсе, ки дар тан зебо мена-мояд		
Ха-та-ро-вар		...и Маҳмуд, овозхон		Меваи аз йод бой			
				Қисми аз зону болои пой			
			Мансуб ба кӯҳҳои баланд				

Индекси обунани рӯзнома: 69022

Суратҳисоби банкии рӯзнома: С/Ҳ: 20202972700838101000, Ҳ/М: 20402972316264, Р/МА: 010081778, КИБ: 350101626, БДА ЧТ «Амонатбанк»

Муассис:

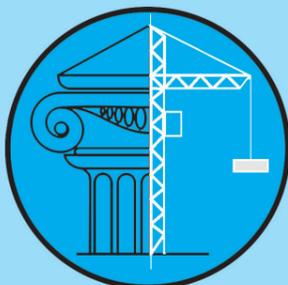
Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Учредитель:

Комитет по архитектуре и строительству при Правительстве Республики Таджикистан

Муассисаи давлатии «Рӯзномаи бинокорон» 6 апрели соли 2006 дар Вазорати фарҳанг таҳти №0178 ва 17 марти соли 2009 таҳти №001-5893 дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст.

«РӯЗНОМАИ БИНОКОРОН»
- БА ЗАВОНҲОИ ТОҶИКӢ ВА РУСӢ

Сардабир

Дилбар ТАБАРОВА

Ҳайати таҳририя

М. ЗУВАЙДЗОДА
А. КАРИМЗОДА
А. САФАРЗОДА

Саҳифабанд

Дониёр САТТОРОВ

Нишони идораи рӯзнома:

ш. Душанбе,
к. Ш. Хусейнзода, 34
Тел. 227-22-39, 227-22-07

Рӯзнома дар матбааи «Аниса-95» чоп шуд.
Тъядод 700 нусха

Арзиши солонаи обуна:

88 сомонӣ

Ҳабарнигорон: Фотима Ализода (ш. Душанбе), Амруллои Забир (НТЧ), Ҷовиди Аштӣ (вил. Сугд)

Дар «Рӯзномаи бинокорон» ба хотири гуногунандешӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки идораи рӯзнома метавонад бо муаллифон ҳамақанда набошад ва масъулияти онро ба дӯш нагирад. Дар шумораҳои рӯзнома хабар ва ақсу гузоришҳо аз Хадмоти матбуоти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, АМИТ «Ховар», шабакаи Интернет, муаллифон ва бойгонии рӯзнома истифода мешаванд.